

Kodėl nenori greity rinkimų?

V. Vokietijos parlamento (Bundestago) rinkimai normaliai turėtų įvykti 1973 m. rugsėjo pabaigoje. Tačiau šiuo metu susidarė tokia parlamento situacija, kad valdančioji koalicija SPD ir FDP nustojo absoliutinės daugumos, o opozicija CDU ir CSU jos nepasiekė: koalicija disponuoja parlamente 248 balsais, opozicija -- 247 ir vienu socialdemokratų atkritėliu -- Mueller, kuris gali tam tikrais atvejais opoziciją palaikyti. Taigi, koalicijos ir opozicijos jėgos yra beveik vienodos. Tiesa, dar yra parlamente 22 Berlyno atstovai, kurie pagrindiniais klausimais neturi balso, bet kartais ir jų balsai priskaitomi. Iš jų 12 koalicijos atstovų, 10 -- opozicijos.

Susidarius tokia situacijai, logiškiausia būtų parlamentą paleisti ir skelbti naujus rinkimus. Viešojo vokiečių opinija -- visuomenė, spauda, radijas ir televizija -- ta linkme propaguoja. Tačiau partijos turi savo interesų ir parlamento rinkimų reikalą savaip sprendžia. Socialdemokratai, atrodo, dabar rinkimų norėtų, bet bijo, kad, kanclerius Brandtui atsistatydinus, parlamentas gali išrinkti naują kanclerį -- Barzelį -- ir atimti socialdemokratams rinkimų propagandos priemones. Socialdemokratai tikisi, kad juo greičiau įvyks parlamento rinkimai, juo jų laimėjimas bus didesnis, nes jie mano, kad jų Rytų politikos laimėjimas susilauks gyventojų atlygio. Krikščionys demokratų, kurie atkakliai vedė kovą prieš Rytų sutartis, Barzelio taktikos pasėkoje yra praradę prestižą ne tik CSU akys, bet ir vokiečių tautoje. Todėl jie bijo, kad greitai parlamento rinkimai gali jiems duoti neigiamų vaisių. Per ilgesnį laiką jie tikisi nuraminti ir įtikinti rinkikus, kad jie neturėtų kutos išeities ir buvo sąlygų priversti supasuoti kovoje dėl Rytų sutarčių. Be to, Baden - Wuertemberge, kur jie laimėjo krašto rinkimus, nori labiau išstiprinti ir rinkikus labiau paruošti parlamento rinkimams.

Atrodo, kad krikščionių demokratų taktika yra be rinkimų pasiekti valdžios. Jie morališkai spaudžia, kad kancleris W. Brandtas atsistatydintų, kaip neturintis absoliutinio parlamento pasitikėjimo. Bet W. Brandtas visai nekreipia dėmesio į krikščionių demokratų reikalavimus ir nesiruošia atsistatydinti. Jis tik tada atsistatydins, kada bus įsitikinęs, kad Barzelis yra susiorganizavęs parlamente 249 atstovų daugumą. Bet kol kas Barzelui mažiausia stin-

Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventės komitetas, nepaprastu kantrumu, ryžtu ir darbo auka sėkmingai šventės darbus privedęs prie baigmės. O ši šventė bus išsivijęs lietuvių gyvastingumo gyvasis liudininkas ir jaunimo triumfas. Iš kairės sėdi: Birutė Vindašienė -- sekretorė, Audronė Pavilčintė -- protokolų sekretorė, dr. Leonas Kriaučeliūnas -- komiteto pirmininkas, Genovaitė Breichmanienė -- meno vadovė, Nijolė Diminskytė -- narė, Stovai: Ignas Petrauskas -- išdinininkas, Ritonė Rudaitienė -- informacijos vadovė ir Algis Modestas -- vicepirmininkas. Žigmo Degučio nuotrauka

PASKUTINIEJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS RŪPESČIAI

JURGIS JANUŠAITIS

Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventės paruošiamieji darbai slenka į baigmę. Didžiajam įvykiui artėjant, savaime aišku, ryškėja ir pačios didžiosios problemos. Sunkaus ir kieto darbo metai, deja, dar nepalaužė entuziasto ir ryžto vyro, komiteto pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno sveikatos, neišsėmė energijos ir jis su savo darbušiuoju komitetu ir komisijomis šisudėtingą šventės ruošimo darbą vairuoja sėkmingai ir gerai. Šventė čia pat. Liepos 2 Chicagoje susitikime du tūkstančius tautinių šokių šokėjų iš viso laisvojo pasaulio ir gerės simės sutartino darbo vaisiais. Šventė, manymė, bus reprezentacinė, iškilminga, jaunima ateities darbams udeganti, ilgam išliekanti, o vyresniesiems tyro džiaugsmo gaivi srovė, matant, kaip mūsų jaunimas dirba, kaip jam vadovauja pasišventę mokytojai, vadovai.

ga 2 balsų. Jei Brandtas iškeltų parlamente pasitikėjimo klausimą, o jis gerai žino, kad jo negautų, tada gali atsirasti ketas koalicijos atstovų kurie, bijodami pensijų negauti, pabalsuos už Barzelį, kad tik parlamentas nebūtų paleistas. Socialdemokratų to labiausiai bijo.

Ir vieni, ir kiti iš baigmės parlamento rinkimų klausimą dėsia ir mirtį nukelia toliau. Bet pats gyvenimas privers šį klausimą išspręsti, nes negali parlamentas veikti, kada jis nėra pajėgus pravesti įstatymų. Vyriausybė, kuri neturi parlamento daugumos, logiškai galvojant, turėtų pasitraukti ir skelbti naujus rinkimus. Tačiau kas gi logika dabar politikoje vadovaujasi? Viską lemia pragmatizmas: man taip naudinga, ir valdysiu tol, kol bus galima išsilaikyti.

Alg. Tolvydis

Komiteto pirmininkas laiką skaičiuoja sekundėmis. Bet kokiam ilgesniam pokalbiui prisėsti nebeįmanoma. Tad griebiu jį skubantį gatvę ir apibėriu klusimais.

-- Sakykit, daktare, kokiomis nuotakomis gyvenate šventei artėjant?

-- Nuotakigera, darbai rieda sėkmingai, tačiau dienos ir naktys priklauso šventei. Poilsiauti nėra kada. Iš visų paruošiamųjų darbų sprendžiu, kad ir pati šventės nuotaka bus didinga, gera. Džiaugiuos ir dėkoju visiems tautinių šokių grupių vadovams, vadovėms už meilę tautiniam šokiui, už atydą ir kruopštų pasiruošimą šventei. Dėkoju jaunimui -- tautinių šokių šokėjams už norą tapti didžiosios šventės dalimi ir aktyviai įsijungti į lietuvių kultūros puoselėjimą.

-- Kada gi pati šventė pradedama ir koku būdu?

-- Pati šventė pradedama jau šeštadienį, liepos mėn. 1 d. 7 val. Jaunimo centro sodelyje, prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę. Bus uždegtas aukuras, padėtas vainikas, o kalbą pasakyti yra pakviestas lietuvių Bendruomenės Kanados Krašto valdybos pirmininkas

E. Čiuplinskas. Pažymėtina, kad liepos 1 d. įvyks generalinė repeticija amfiteatre, kurioje visų grupių dalyvavimas būtinas.

Po apeigų prie paminklo, 8 val. vakaro, Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje įvyksta neeilinis koncertas. Čia programą atliks Lena Valaitytė, išgarsėjusi Vokietijoje kaip pramoginių dainų ir muzikos solistė ir dainavusi Prancūzijoje, Italijoje ir Japonijoje. Išskirtinai idomią programą duos Montrealio jaunimo ansamblis Gintaras, vadov. Žigmo Lapino. Čia girdėsime ir liaudies instrumentus. Žada maloniai nuste- binti klausytojus Londono, Ontario stud. kvartetas "Rasa" vadov. Vidos Petrašiūtės. Jį Chicagoje sutinkame pirmą kartą. Pasirodys ir svečiai -- tautinių šokių grupės iš užjūrio, pademonstruos savo gyvenamų kraštų tautinius šokus.

Šis koncertas ypač mums svarbus, nes likę iš koncerto lėšos labai reikalingos užjūrio ir kitų kraštų neturtinėms grupėms padėti, apmokant jų kelionės išlaidas.

-- Atrodo, bėdavojate su lėšomis. Kaip tą lėšų problemą sprendžiate aplamai?

McGOVERN ŽYGIS

Į DEMOKRATŲ NOMINACIJĄ GREITĖJA
VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Dar prieš kelis mėnesius niekas rimtai netikėjo, kad George McGovern galėtų būti demokratų kandidatu į prezidentus. Šiandien atrodo, kad jis jau netoli to tikslo. Tiesa, jis turi dar tik 920 ar 925 savo atstovų konvencijoje ir jam dar trūksta apie 600. (Nominavimui reikalingi 1509 balsai). Tačiau po paskutinių pirminių rinkimų laimėjimų jo kandidatūra įgavo tokią spartą, kad sunku įžūrėti aplinkybes, kurios jį paklupdytų. Tiesa, delegatų skaičius dar neatvaizduoja tikrojo rinkimų nusistatymo. Tokioje, Californijoje, pavyzdžiui, McGovern laimėjo visus 271 delegatus, nesurinkdamas nė absoliutės daugumos. Humphrey nuo jo atsiliko tik 5% ir galima sutikti, kad nėra teisinga, kad kandidatas surinkęs 40 visų balsų negautų nė vieno delegato. Palikus nuošaliai tuos matematinius apskaičiavimus reikia tačiau konstatuoti, kad McGovern įrodė, kad jis yra politinė jėga su kuria reikia skaičiuoti.

Aiškina, kad laimėjimą jam atnešė visų pirma tobula organizacija. Beveik 80% visų 5,1 milijono registruotų Californijos demokratų buvo aplankyti jo rinkiminės organizacijos narių, kurių milžinišką daugumą sudaro jauni žmonės. McGovern be to turi didelių simpatijų spaudoje ir intelektualų sluoksniuose. Tiems, jo "radikalumas" nėra baidas, lygiai kaip ir polit-

Šventė pareikalaus apie 90,000 dol. išlaidų. Bilietus išpardavus ir jau turimos lėšos toli gražu nepadengs išlaidų. Dar trūksta 20,000 dol. Todėl ir kreipiuosi į laisvojo pasaulio lietuvių -- prisidėkite auka prie šventės rengimo. Aukus siųskite išdinin- kui Ignui Petrauskui, 6505 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, arba (Nukelta į 2 psl.)

Šventė pareikalaus apie 90,000 dol. išlaidų. Bilietus išpardavus ir jau turimos lėšos toli gražu nepadengs išlaidų. Dar trūksta 20,000 dol. Todėl ir kreipiuosi į laisvojo pasaulio lietuvių -- prisidėkite auka prie šventės rengimo. Aukus siųskite išdinin- kui Ignui Petrauskui, 6505 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, arba (Nukelta į 2 psl.)

New Yorko tautinių šokių grupė "Šatrija", neseniai suorganizuota Birutės Radzivanienės, įtemptai ruošiasi tautinių šokių šventei.

tikams, kurie skaičiuoja, jog McGovernui reikėjo dėtis "svieto lygintoju", kad pritraukus jaunus žmones į savo organizaciją. Kai tas pasiekta, McGovern pradės savo pažįdrias švelninti, kad neatbaidžius platesnių masių. Tą procesą jau galima dabar pastebėti.

Kita svarbi McGovern laimėjimo priežastis yra ta, kad jo rimčiausias oponentas Humphrey nėra patraukli asmenybė. Jis daugiau ar mažiau reprezentuoja senesnės kartos demokratų politikus, kurių gadinė skaitoma pasibaigusia.

McGoverno laimėjimas demokratų nominacijos tačiau dar nereiškia jo laimėjimo pačių prezidentinių rinkimų. Jis yra populiarus tik tautos mažumoje. Sunku patikėti, pavyzdžiui, kad dauguma demokratų, kurie savo balsus atidavė už George Wallace, būtų įtikinti balsuoti už McGovern, bet ne už Nixoną, kuris ideologiniai yra jiems artimesnis. Net gali sakyti, kad Nixonas irgi turi džiaugtis dėl McGovern pasisėkimo. Dėl to, kad jį lengviau nugalėti negu koki kitą demokratų kandidatą, kai pvz. T. Kennedy, kuris dabar McGovern laimint, neturi daug šansų būti "pašauktas" suvienyti demokratų partiją.

Žinia, daug kas priklausys nuo tolimesnės įvykių raidos. Pvz. kokios didelės katastrofos Vietname ar staiga pablogėjusios ūkinės padėties. Nėra abejonės, kad Nixono viešnagės Pekine ir Maskvoje jam labai padėjo. Jo užsienio politikai nedaug priekaištų girdisi iš demokratų pusės. Didžiausias skirtumas yra tik pažiūros į Vietnamą. McGovern skelbiasi esąs pasiryžęs važiuoti ir į Hanoją, jei tai padėtų sustabdyti karo veiksmus bei atgauti belaisvius. Ir be to jis yra pasiryžęs atšaukti JAV kariuomenę ir sustabdyti pagalbą Saigono vyriausybei. Tai būtų gal populiaru, jei karų veiksmams vyktų šiaurinio Vietnamo naudai. Kol kas atrodo, kad komunistų ofenzyva sustabdyta ir bombardavimas yra skaudus. To fakto akivaizdoje reikalavimas kapituluoti negali būti populiarus.

Ūkiškai dauguma amerikiečių negyveno taip gerai kaip dabar. Žinia, reikia reformų mokesčių ir labdaros srityje, visuotino sveikatos draudimo ir kt. panašių dalykų. Jie nesukels didelės revoliucijos ir pats Nixonas yra už juos. Jis net gali aiškintis, kad reformos nebuvo praves- tos tik dėl demokratų kontroliuojamo kongreso užsispyrimo.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

"PALANGA" SYDNĖJUJE

Eidamas pagrindine šio didžiausio Australijos miesto, George, gatve, tarp Centrinės geležinkelio stoties ir miesto rotušės, staiga pamatai lietuvišką užrašą "Palanga". Atrodo, kad jokioje kitoje kalboje šio žodžio nėra. Ir kaip gi galėtų būti, jeigu šios didžiulės, puikios aus-trališkų suvenyrų krautuvės savininkai yra mūsų jaunas biznierių Romas Cibas su tėvais. Paėjus ta pačia gatve truputį toliau ir vėl pamatai mūsų kurortinio miesto vardą, tik šį kartą jau puošiantį didžiulį kelionių biurą, kur visopasaulio kraštų reklaminių skelbimai, kviečia žmogų pakuotis lagaminus ir skristi sprausminių lėktuvų, plaukti moderniausia laivu, kuriuos mūsų jaunojo Romo firma atstovauja.

Lietuviškame Australijos, o ypačiai Sydnėjaus, gyvenime Romo Cibo vardas labai gerai žinomas. Gimęs 1941 metais Kaune, jis su tėvais į Australiją atvykęs, baigė čia gimnaziją, lankė universitetą ir baigė prekybos institutą. Visą laiką jis labai aktyviai dirbo su lietuviškomis jaunimo organizacijoms, ypačiai su skautais ir studentais, išgydamas ir paskautininko laipsnį. Jis rado laiko sukurti tautiniuose šokiuose, vaidinti jaunimo teatruose ir buvo I-jo Pas, Jaun. Kongreso Australijos delegacijos vadovas. Pradžioje jis tik padėjo savo tėvų mažame biznyje, tačiau jau nuo 1968 metų, jis perėmė visą vadovavimą ir šiuo metu šis biznis išsiplėtė į importą, suvenyrų gamybą, pardavimą ir eksportavimą, siuntinių siuntimus ir išsiplėtusį kelionių biurą. Suvenyrų krautuvėje parduodami tik australiški suvenyrai ir šikrautuvė yra didžiausia šios rūšies visame Sydnėje. Firmoje dirba 11 tarnautojų. Pats Romas labai daug keliauja tarnybiniiais reikalais į užjūrius. Iki šiol dar nevedęs (atrodo, kad nėra laiko, nors aš pribijau, kad kokia nors gražuolė jo kur nors romantiškoje saloje nepagautų.)

Ruošdamasis kelionei, kuria labai rūpestingai rūpinasi Romas, sugavau jį grįžusį iš Singaporo ir paprašiau pasidalinti išpučiais.

-- Kas paskatino imtis šio, lietuviams gal svetimo, biznio?

-- Prekyba teka mano kraujuje -- pradėjo Romas, -- net iš mano senelių, o kokią šaką apsiimu, man skirtumo nesudaro. Pradžią padarėme su siuntinių persiuntimu giminėms, kaip ir daugelis lietuvių tuo metu. Tik vėliau, siuntinius apriimus, plėtėmės į kitas šakas. Turėjome mažą patalpėlę miesto centre, parduodami suvenyrus turistams. Vien tik ši šaka tiek išaugo, kad patalpą jau pakeitėme keturis kartus, kas kartą vis didesnę, taip kad čia nema-

sutikęs gana daug.

-- Ar darbas lietuviškose organizacijose netrūkdo jūsų bizniui?

-- Aišku su laiku man labai trumpa, todėl išpas-tovų pareigų, kad ir pas skautus, šiais metais pasitraukiau, tačiau vienkartinį paslaugų, jei tik galiu, niekada neatsisakau. Pagaliau manyje lietuviška širdis plaka.

-- Kaip buvęs I-jo PLJ kongreso atstovas, gal būsite ir II-me Kongrese ir kokia jūsų nuomonė apie kongresus?

-- Birželio pabaigoje būsiu Chicagoje ir, nors šį kartą pareigų neturėsiu, tačiau bus geraproga atnaujinti senas pažintis ir pamatyti šio kongreso pradžią. Patys kongresai yra lietuvių jaunimui labai reikšmingi. Jie prailgina mūsų jaunime lietuvių moraliniai ir fiziniai. Po I-jo Kongreso buvo nepaprastai daug sukurta lietuviškų šeimų, net ir Australijoje. Kongresus organizuojant, tik vieno reikia saugotis -- nenupiginti jų į hipiškus sauvaliavimus. Tuomet jie nesiskirtų nuo vietinių pasilinksminimų. Linksmoji dalis yra vistiek neišvengiama; jei ją pamirštų, įvyktų ji spontaniškai, tačiau rimtoji dalis spontaniškai nepasirodys, o be jos ir būtų skirtumas tarp prasmingo ir neprasmingo kongreso.

-- Jūsų linkėjimai būsimiems atstovams?

-- Australija pirmą kartą užsirekomendavo neblogai. Linkiu savo bičiuliui Henrikui Antanaičiui geriausios kloties, vadovaujant Australijos delegacijai. Atstovams verta būtų prisiminti, kad kur jie bebūtų, jie garsins lietuvių vardą. Garsinti blogai yra žymiai lengviau, tačiau savo ambasadoriais mes pasitikiame ir jais didžiujamės, nes jaunimas yra mūsų viltis ir ateitis, -- baigė savo malonų pasikalbėjimą iškilus Australijos biznierių Romas Cibas.

Tautinių Šokių Šventės rūpesčiai

(Atkelta iš 1 psl.)

vajaus komiteto pirmininkui John Evans, 6845 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60629. Gi lėšos yra labai svarbus faktorius, lemiamas ir pačios šventės sėkmę.

-- Kaip išsprendėte didelio amfiteatro dekoravimo problemas?

-- Šiais reikalais nuosirdžiai rūpinasi dail. A. Valeška ir Česlovas Rukuiža. Apšvietimo techniką naudojant bus išgauti žaismingi spalvų deriniai, atitinką šokius ir tai būsimi naujovė. Įprastinio dekoravimo šiais metais atsisakyta.

-- Gal trumpai ir apie muzikinę palydą prastartumėte?

-- Šiuo klausimu kompetetingas muz. Alvydas Vasaitis, nešąs muzikinės šokių palydos sunkią naštą. Tačiau ji būsimi išpučinga. A. Vasaitis suorganizavo pučiamųjų orkestrą, dalį šokių palydės Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras" vadovaujamas Zigmo Lapino ir Dainavos ansamblis su kitų chorų dainininkais.

-- Suvažiuos tiek jaunimo, svečių, kaip bando te spręsti nakvynių klausimą?

-- Čia didelė problema. Jų labai trūksta. Dali apgyvendinsime moteliuose. Būtume labai dėkingi, kad atvykstančius iš kitų kraštų globotų čia veikiančios organizacijos, jų nariai. Prašome ir kitų lietuvių pagalbos.

-- Šventėje, žinoma, dalyvaus aukštųjų svečių iš amerikiečių tarpo. Ar jiems numatomas išskirtinas dėmesys?

-- Garbės svečiais esame pakvietę visus užsienio konsulus, reziduojančius Chicagoje, diplomatus, Chicagos miesto ir Illinois valstijos aukštųjų pareigūnus, o taip pat ir mūsų centrinių organizacijų pirmininkus. Garbės svečių priėmimu rūpinasi amerikiečių politikoje jau iškilęs lietu-

Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventė reikalauja ir daug lėšų. Šventės reikšmę įvertindami jie atsukėbėjo su stambiomis aukomis. Iš kairės į dešinę: Albertas Vengris -- besirūpinąs lėšų telkimu, dr. Dargis ir Vaičius šventės reikalams paklotę tik po tūkstantinę. V. Noreikos nuotrauka

vis visuomenininkas inž. Valdas Adamkus. Jiems amfiteatre prieš pat šventę bus suruoštas specialus priėmimas.

-- O po pačios šventės kokia numatoma atvanga?

-- Tuoju po šventės, tame pat amfiteatre įvyksta didelis ir gražus banketas, kuriuo rūpinasi Sofija Dziugienė su savo komisijos nariais. Bankete bus pagerbti tautinių šokių grupių vadovės-vadovai ir įteiktos dovanos. Jaunimui atskira salė šokiams. Gros net du orkestrai. Tikiu, kad šventės dalyviai tikrai šia gražia pramoga pasinaudos.

-- O jūsų paskutinis prašymas Chicagos lietuviams ir atvykstantiems svečiams?

-- Šventę pradėsime labai punktualiai. Prašyčiau nevēluoti. Pavėlavę gali nematyti pačios šventės. Nebūsią ilgų, varginančių kalbų. Bilietus į koncertą, šventę ir banketą išsigykite iš anksto, nes paskutiniu momentu turėsite daug vargo nepatogumų ir tas ardys pačią šventės tvarką, bei nuotaiką. Bilietai gaunami Marginiuose.

-- Ir paskutinis klausimas. Su kuo dalinotės didžiaisiais šventės rūpesčiais?

-- Be abejo, šios šventės meninė širdis yra meno vadovė Genovaitė

Breichmanienė. Su ja sprendėme visas šventę liečiančias problemas nuoširdžiai. Tai buvo be galo malonios valandos dirbant su šia pasišventusia, išradinga, sumania meno vadove Genovaitė Breichmaniene, kurios darbo vaisiais netrūkus galėsime visi gerėtis. O taip pat rūpesčių ir darbų naštas nešė visi komiteto ir komisijų nariai, tad ir darbas vyko sklandžiai. Nuoširdžiai bendradarbiauta ir su JAV LB Centro Valdva. Žodžiu, šia proga ir tariau visiems nuoširdų ačiū ir tikiu, kad susitiksime Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventėje. Gero vėjo ir laimingų kelionių vykstantiems į Chicago, o Chicago sveitinkai visus pasitiks, nuo širdžių priims.

Ši šventė tebūnie mūsų visų pasididžiavimas ir gyvas įrodymas, kad išsivija yra gyva, besisielojanti ir savos tėvynės šviesesne ateitimi... Kiek sugaišęs, bet daug ką išsakęs, daktaras Leonas Kriaučeliūnas nuskubėjo į posėdį...

WANTED EXPERIENCED
CORE MAKER
FOR SAND FOUNDRY
Must be experienced for jobbing type
work. Steady employment, paid Holidays,
paid vacation, paid hospitalization,
and retirement program.
APPLY
PROCESS FOUNDRY CO.
1537 TEMPLE, DETROIT, MICH.
313-961-3225 (39-46)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

NAUDOKITĖS PROGA — SKRISKITE PAPIGINTA KAINA Į LIETUVĄ RUDENĮ IR ŽIEMĄ

Walter Rask-Rasčiausko vadovaujamas American Travel Service Bureau šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas ir tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo kelionės tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGA-NEW YORK SPALIO MĖN. 2 D. —

15 dienų kelionė,
iš New Yorko \$660.00 + tax,
iš Chicagos \$760.00 + tax*
11 dienų Lietuvoje.

PRALEISKITE KALĖDAS IR NAJUS METUS
LIETUVOJE.

CHICAGA-NEW YORK GRUODŽIO MĖN. 21 D. —

14 dienų kelionė
iš New Yorko \$660.00 + tax,
iš Chicagos \$760.00 + tax*
11 dienų Lietuvoje.

* Total tour prices are subject to airline agreement and government approval.

Dėl informacijų kreipkitės į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti — kreipkitės pas mus. Paruošime kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bilietus ir reikalingas visas.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

LAISVO MĄSTYMO TEISĖ

Žmogus yra sudėtinga ir niekam nepramatomą būtybė. Galima tikėti jo žodžiais, galima apie jį spręsti iš darbų ir elgesio. Galingasis gali žmogų bausti, uždaryti į kalėjimą atimant laisvę savarankiškai gyvenimą tvarkyti, bet joks galin-gasis tironas nepajėgia žmogui uždrausti laisvai protauti, dvasioje ir min-tyse visada likti laisvu ir sau žmogui.

Demokratinuose kraš-tuose gyvenančius žmo-nes yra lengviau pažinti nes jie gali kalbėti tai, ką galvoja, gali atvirai reikšti teigiamas ir nei-giamas mintis įvairiais klausimais.

Kitaip yra sovietinės diktatūros kraštuose, kur žmogus privalo būti komunistų partijos be-sieliu įrankiu, akiai vyk-dančiu jos įsakymus. Ten sutikti žmonės, kaip be-silankantieji amerikie-čiai rašo, yra lyg neby-liai. Klausiami ko nors vengia atsakyti. Tą vi-sas pasaulis turėjo pro-gos pastebėti ir televi-zijoje prezidento Nixono lankymosi metu, kai JAV reporteris Maskvos gat-vėse bandė sustabdyti praeivius ir patirti jų nuomonę apie JAV pre-zidentą viešnagę. Kiek-vienas praeivis piktai pa-žvelgęs nuskubėdavo to-lyn. Tik vienoj vietoj pa-galiau staiga atsirado būrys žmonių, kurių be-veik kiekvienas pradėjo laisvai atsakinėti, ir, ži-noma, vis prieš Ameri-ką nusiteikę. Iš kart galė-jai pastebėti, jog tai spe-cialiai paruošti enkave-distai.

Būdingas vienos jau-nos amerikietės turistės pasakojimas, kuri paly-dovo Vilniuje paklausta, kaip jai patinka Tarybų Sąjunga, atsakė, kad jai atrodo, jog žmonės čia vengia kalbėti su viens kitu ir, kad didelis skir-tumas esąs tarp dirban-čių amerikiečių ir Sovie-tų Sąjungos žmonių. Jū-sų kraštuose, sakė ji, už viršvalandžius mokama medaliais ir pagyrimo diplomais, o mes gauna-me dolerius. Be to, jūs po dienos darbo privalot lankyti politinius mitin-gus, o mes turime nevar-žomą pilną asmens lais-vę. Mes galime pirkti įvairiausių knygų, žur-nalų ir laikraščių iš visų pasaulio kraštų įvairiom kalbom ir įvairių ideolo-gijų bei religijų, o jūsų kraštuose mačiau tikiai komunistinius leidinius. Ir daug dalykų pas jus man nepatiko, bet jei aš pasakyčiau teisybę, tai jums nepatiktų, o gal net ir nukentėtų mane, kad ne-sugebėjot mane įtikinti kitaip, pabrėžė jauna tu-

ristė ir pakeitė pasikal-bėjimo temą su turistų palydovu.

Kalbant apie žmogaus dvasinę laisvę mintyti, lietuvių tautos praeityje ir iki šių dienų yra pasi-reiškę didingų laisvės troškimo momentų, ku-rie rodo, kad tautos są-moningumas, subrendi-mas ir vieningumas atsi-randa sunkiose jos gy-vavimo valandose ir, kad žmogui niekas, jokia ver-gija negali išplėsti iš jo sielos laisvo mąstymo teisės ir laisvės troški-mo, kuris atėjus momen-tui spontaniškai iškyla viešumon.

Ir dabar, kai išeivijos gerbūvio sąlygose išau-gęs ne vienas lietuvis jaunuolis, net kolegijų profesorius ir dažnai toks, kuris ne tik okupan-to priespaudą savo tėvy-nėje pergyvenęs, bet ir jų kalėjimo karčios duonos ragavęs, pradeda abejoti Lietuvos nepriklausomy-bės atstatymu, siūlyti net prisitaikymo politiką, okupuotos Lietuvos jau-nimą nurašę, nes esą jie nuo pat vaikų darželio metų iki gimnazijos ar universiteto diplomo kas dien girdėję apie rusų raudonosios armijos di-dybę, tik jų kartų žygių nuopelnus ir nepriklau-somos Lietuvos laikotar-pio niekinimą. Būdami jauni idealistai, savime persiėmę naujomis ko-munistų skelbiamom idė-jom.

Taip su dar didesniu ištikinimu galvoja oku-pantai nuolat apie tai ir kitiems skelbdami: "Jau užaugo karta, kuri nei-sivaizduoja kitokios Lietu-vos, kaip tik tarybinę. Nė nebandykite jaunuo-liui grąžinti praeitį, ku-rioje jo tėvai skurdo. Da-bar gi socializmo sukurt-os materialinės ir kul-tūrinės vertybės kiek-vienam Tarybų Lietuvos piliečiui prieinamos. Ga-rantuota teisė į darbą, į poilsį, tarybiniai įstaty-mai gina visų tarybinių pi-liečių teises, pas mus yra neregėtos galimybės ugdyti asmenybę, talen-tą..." (Vilniaus Tiesa, 1971.8.3).

Tačiau ir vieni ir kiti taip sakdami ar many-dami klysta. Lietuvos jaunimo okupantas nepa-jėgė perauklėti. Privertė jį prisitaikyti prie esan-čių sąlygų, klausyti paverg-jo įsakymų, bet jokiom priemonėm nesugebėjo užslopinti jo laisvos gal-vosenos, nepajėgė jį sis-temoj brendusio jaunimo įtikinti lietuvių asmeny-bių ar talentų ugdymu, nes neįmanoma buvo nu-slėpti tų talentų slopinim-ų ir net žudymų ar nuo latinių dingimų be žinios. Kad taip yra paskutiniu

PETICIJOS JAV PREZIDENTUI ĮTEIKIMAS. 75,000 parašų Lietuvos reikalų peticijos JAV pre-zidentui vykstant į Maskvą įteikimas Baltuose Rūmuose, Washington, 1972 m. gegužės 17 d. Iš kairės: dr. J. Genys, ALT įgaliotinis Washington, dr. K. Bobelis, ALT pirmininkas, Mr. Harry S. Dent, spec. Prezidento patarėjas, jo vardu priėmęs peticiją, Laszlo Pasztore, respublikonų tautinių grupių direkto-rius.

ROMO KALANTOS PILĖNAI... (4)

KALANTA BUVO TIKINTIS

Sensacingoji lietuvių studento susideginimo Kaune naujiena slapčiausiais kanalais pasiekė laisvos spaudos atstovus reziduojančius Maskvoj. Galingos laisvos spau-dos aparatas valdo pla-čiausias informacines priemones. Tai mes ma-tome demokratinų san-tvarkų kraštuose. Dikta-tūrų apsėstose šalyse laisvos spaudos atstovai ypatingai išradingi to-kias slaptos informaci-jos priemones atrasti, iš laikyti ir apsaugoti nuo seklių akių.

Televizijos žmonės ir laikraštininkai buvo pa-rengties stovyje. Mask-von atvyksta Amerikos prezidentas ir to vizito kalbas, veidmainiavimus ir į caro taures pripiltą šampaną galėtų matyti ir apie tai raportuoti. Staiga žinia iš Kauno, žinia apie Romo Kalan-tos susideginimą, kaip protestą prieš Maskvos imperializmą, sudrebi-no telelaipierių liemenis.

Vėliau garsus Washing-tono žurnalistas Willard Edwards akcentavo, kad Maskvai lietuviški lais-vės siekliai (masiniai ir individualūs) visad buvo skaudus akibrokštas, ku-rio tylois apeiti nei-manoma. Willard Ed-wards reikšmingai suri-šo maskvinio imperializ-mo pobūdį su lietuvių laisvės siekliais savo ra-šinyje, kurį daugreiskian-čiai pavadino: Lithua-nians a Factor in Talks.

Skendėdamas skais-čiai oranžinėse benzino liepsnose Romas Kalan-

laiku pavyzdžiai vienas po kito pasiekia laisvąjį pasaulį, o ypač Romo Ka-lanto laidotuvių įvykis, po kurių vėl daug jaunų gyvybių, nespėjusių pra-siskleisti tautos talentų žiaurus bolševikų okupu-nas pasiūsi į amžinybę. Šis jaunų lietuvių dvasios į viešumą prasiveržimas liks amžiams įrašytas į mūsų tautos istoriją ir ne vienam atidarys akis, kad sovietų imperaliz-mas nesikeičia, nei lei-džia pavergtomis tautoms daugiau deguonies per ge-ležinę uždangą, nei lei-džia saulės šviesos, ku-ria džiaugiasi laisvasis demokratinis pasaulis.

E. Čekienė

ta suskubo tarti, kad jo gyvybės auka yra pasy-vus protestas prieš mask-vinį imperializmą.

Tas devyniolikmečio kankinio pareiškimas prasiveržė į stambiau-sias pasaulio sostines, į kukliausius pasaulio už-kampius, vis lyg lemtin-gas tiesos šešėlis lydė-damas naiviai elegiškas Nixono prakalbas į už-guitą ir beteisę rusų tau-tą per maskvinius mik-rofonus.

Tam tikra prasme Nixonas užtikrino Lie-tuvos pavergimo proble-mos užtylėjimą, nes dek-laravo Amerikos nesi-kišimą į problemas, su-rištus su režimų ar te-ritorių klausimais. Maskva gi laiko Pabalti-jo problemą nesančią, ne įeinančią į bet kurios, kad ir atsargiausios for-mos svarstynes.

Nixono kalba buvo spal-vinga "pakaruoklio na-muose apie virvę nekal-bama" patarlės iliuzi-

tracija. Trys maskvinio imperializmo pakaruok-liai, Pabaltijo valsty-bės, nebuvo nė pastebė-tos. Aukštakalibrinė ir žemamoralinė diploma-tinė kurtuazija buvo iš-laikyta iki perfekcijos.

Tuo tarpu televizija ir pasaulinė spauda didžios sensacijos rūmuose kal-bėjo apie Romo Kalan-tos mirtį ir tos mirties priežastis. Pirmųjų pus-lapių sindikatinio kores-pondento Murray Seege-ro, reziduojančio Mask-voje ilgus ir pakanka-mai tikslus straipsnius, pirmuose savo puslapiuo-se paskelbė Los Angeles Times ir Chicago Sun-Times, dienraščiai mil-tinai, turintieji savo ar-senale daugmilijoninių miestų skaitytojų mases.

The New York Times, The Philadelphia Inqui-rer, clevelandiškis Plain Dealer, daugelis kitų spaudos milžinų, dar ne-suvestų į periodikos rub-riką, sudrebino skaitan-

LIETUVIAI!

Artėjant birželio įvykių sukakčiai, iš paverg-tos Lietuvos atėjo žinia apie didvyrišką Romo Ka-lantos mirtį ir Kauno gatvėse nuaidėjusį Lietuvos jaunimo šauksmą: Laisvės Lietuvai! Tai yra ryš-čiausias įrodymas, kad Lietuvoje laisvės troški-mas, nežiliūrint okupanto priespaudos, yra taip pat stiprus, kaip 1941 metų sukilimo ir vėlesniųjų did-vyriškų partizanų kovų metu. Nepaliaujamą lietuvių tautos laisvės troškimą ir didį ryžtą paskutiniu-oju metu liudija Brazinskai, Kudirka, Simokaičiai, kun. Bubnys, kun. Zdebskis, kun. Šeškevičius, 17.000 ti-kinčiųjų šauksmas ir daugybė kitų mums nežinomų laisvės žygių.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas visos kovojančios mūsų tautos vardu reiškia gi-lią pagarbą okupuotame krašte didvyriškai savo veiksmais įrodžiusiems tėvynės meilę bei ištiki-mybę jos laisvės idealui.

Laisvieji lietuviai! Demonstruokime! Juk mums negresia enkavedistai, kaip mūsų broliams Kauno gatvėse. Šaukime "Laisvės Lietuvai!", kur tik galime! Juk mums už tai negresia nei kalė-jimas, nei ištėmimas. Rašykime peticijas ir rei-ka laukime Lietuvai laisvės. Visi vieningai ir su-tartinai junkimės į didįjį Kauno gatvėse nuskambė-jusį šauksmą: Laisvės Lietuvai!

Paskutiniai Kauno įvykiai suteikia ir Antra-jam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui kitokią prasmę, kitus uždavinius.

Kaip praėjusiais metais, taip ir šiemet, Tau-tos Fondas birželio mėnesį telkia lėšas Lietuvos laisvinimo darbams. VLIKas kviečia visus lietu-vius remti Tautos Fondo pastangas.

Istorinės reikšmės Kauno įvykiai tegul paža-dina mus naujiems žygiams darniems ir prasmin-giems darbams, nes kai tėvynėje šaukiama "Lais-vės Lietuvai", mes negalime likti abejingi. Lietu-va laukia mūsų darbų. Neapvilskime jos!

Tautos Fondui skiriamas aukas siųsti šiuo adresu: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378

Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas

čią Ameriką šurpia Kau-no Muzikinio teatrino skvero naujiena. Tos die-nos vakaras atnešė ži-nią per televizorius, kur milijonų milijonai išgir-do ją, arba pasikartojan-čiai, arba iš naujo... Rā-dijo garsiakalbis nuo-latos buvo gyvas Romo Kalantos naujiena.

Laisvoje, teisės pa-grindais tvarkomoje vals-tybėje šimtai užsienio ko-respondentų nuskrystų Kaunan. Įvykis būtų pri-statytas pasauliui ir is-torijai. Kitaip buvo Kau-ne. Žinią tramdė, įtem-pė visas jėgas ją prilai-kyti kol prasiveržė po-laidotuvinės riaušės. Todėl ir susiliejo suside-ginimo žinia su riaušių sutramdymo užtikrini-mais. Grįžo gyveniman-sena carinė praktika, ne-kalbėti apie įvyki, ne-mielą režimui, tol, kol įvykis nėra režimo kōn-trolėje. Šių istorinių kur-jojų pilni 1905 metai. Dėl to išliepsnojo ir 1917 me-tų vasaris...

Tačiau ... įvyko keisti reiškiniai. Susideginimo plotelis jau buvo nu-švirkštas, liepsnų pėd-sakai ištrinti, bet kitą dieną, pirmadienį, mir-ties dieną, tas memo-rialinis plotelis, nuo ku-rio nuvilko rūkstantį Ro-mo Kalantos kūną, kur to istorinio akto liudinin-kais buvo M.K. Čiurlio-nis ir Č. Sasnauskas ir atokiau, šurpe sustiru-si minia, buvo... padeng-tas ką tik nuskintomis gė-lėmis. Gėlių buvo daug. Vieta atrodė šviežiai už-kastu kapu, ties kuriuo mylintieji, kartu su savo skaudaus netekimo pojū-čiais, sudėjo memoriali-nes gėles! Gegužės va-karo vaiskumepuikiomis gėlėmis pražydo Romo Kalantos sopulingos lau-žavietės plotelis.

Milicija per specifi-nius sovietinės sistemo-je "tvarkdarius", civiliai apsirengusius šnipus, pa-tyrė apie nepaprastą re-žimui iššūkį: apie gėles, sudėtas ant lietuviškų an-tikinių Pilėnų palikuonio aukuro. Gėlės buvo sku-bomis nugriebtos. Sek-liai pastatyti. Čia, be abe-jos buvo ir suimtųjų, ku-riuos suėmė su puokšte gėlių rankose. Slaptos "draugininkų" užkar-dos sekė gėlių atnašau-tojus.

UPI (Pasaulinė žinių agentūra) tvirtina, kad Romas Kalanta suside-gino sekmadienį, gegu-žės 14 dieną per pat vi-dudienį, kada Muzikinio teatro sodas buvo pilnas žmonių. Laisvoji spauda taip pat teigia, kad Ro-mas Kalanta buvo tikintis jaunuo-li. Tai nereiškia, kad jaunuolis buvo prak-tikuojantis tikiybinių ritu-alų. Žodis "praktikuojan-tis" nesuderinamas su so-vietine realybe. Ten re-liginiai ištikinimai yra katakombine vertybe, priešrežimine, antitary-bine blogybe, todėl rū-pestingai slepiama sie-los gėlmėje. Didžiulis prancūzų dienraštis Le Monde savo nuosavo ko-respondento lūpomis tvir-tina, kad Romas Kalanta buvo "un ouvrier catho-lique" (darbininkas ir ka-talikas arba praktikuojas katalikas).

Praktikuoti religiją ir kartu studijuoti ir dirbti, sovietinėje santvarkoje

(Nukelta į 4 psl.)

ALT Sąjunga, VLIKas ir ALTa

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba gegužės 15 d. bendrąsias Nr. 4. ALTS-gos Tarybos nariams ir skyrių valdyboms, Amerikos Lietuvių Tarybos reikalų rašo:

Stebint mūsų visuomeninį gyvenimą tenkapa-stebėti skirtingas pažiūras Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTos) atžvilgiu. Iš vienos pusės ši organizacijų jungtis vienam tikslui pasiekti (Lietuvos laisvei atgauti) yra nuvertinama ir net bandoma išardyti, iš kitos pusės jai suteikiama didelė dėmesis ir parama.

Ne vienam kyla klausimas, kokia yra ALTos atžvilgiu Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pozicija.

S-gos Seimuose ALT reikalai vis būdavo keičiami ir svarstomi. Ne kartą juose būdavo siūloma įvairūs pakeitimai bei pageidavimai. Laikui bėgant daugelis S-gos seimų, S-gos Valdybų ir S-gos atstovų ALTe siūlymų buvo priimti ir naudojami.

Aišku, gerinimui ribų nėra. Pagerinimų būtų galima ir toliau siekti.

KALANTA...

(Atkelta iš 3 psl.)

yra nesuderinamos priešybės. Šitoks individas tuč tuojau bus išvartytas iš darbo, ir šitoks moksleivis tuč tuojau bus pašalintas iš mokyklos. Darbštusis Romas ir turėjo mažą tarnybėlę, ir studijavo. Devyniolika metų amžiaus suteikia jau pakankamą brandumą savaip galvoti ir aptarti aplinką pagal savo svartos davinius. Tad gali ma įtarti, kad religiją jis praktikavo savaip, idealistiniai, be formalijų. Jo religija buvo, kaip daugelio, katakombinė. Tai buvo Nerono laikų krikščionybė, kada krikščionybės išpažinimo finale buvo skausminga mirtis Nerono soduose.

Kaip žengė Romas Kalanta įsąparengtą susideginimą?

(Tąsą sekančiame Dirvos numerįje)

Už tai S-gos skyrių ir narių įvairūs siūlymai ir sumanymai ALTos reikalų S-gos Valdybos ir S-gos atstovų ALTe yra laukiami ir pageidaujami.

ALTS-ga yra viena iš pagrindinių organizacijų, dabar sudarančių ALTa. Ir S-gos atstovų vaidmuo ALTos veikloje visada teigiamai pasireiškėdavo.

Paskutiniame Seime (1971 m. Philadelphiaje) buvo tuo reikalupriimta rezoliucija:

"Seimas, išklauses Sąjungos Valdybos, jos deleguotų atstovų ir skyrių atstovų pasisakymus bendrinių organizacijų veiklos klausimais pritaria Sąjungos Valdybos vedamai linijai ir kviečia Amerikos lietuvių vi suomenę Lietuvos laisvinimo darbe jungtis apie VLIKą ir ALTa".

ALT S-gos RYTINIŲ PAKRAŠČIŲ SKYRIŲ NUTARIMAI

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos rytinio pakraščio skyrių nariai, suvažiavę š.m. birželio 4 dieną p. Jurgio ir Elenos Sirusų sodyboje Kingwood, New Jersey, išklause Vytauto Abračio, Emilijos Čekienės, Vinco Gruzdzio ir dr. Broniaus Nemicko pranešimų ir išdiskutavę dabartinius okupuotos Lietuvos siekius, nutarė:

1. Nedelsiant visomis jėgomis stiprinti ir plėsti ALTS-gos veiklą taip pat visomis priemonėmis stiprinti Korp! Neolituania veiklą, kaip tautinio jaunimo auklėjimą.

2. Suvažiavimas prie jo išvados, kad be informacijos jokia veikla neįmanoma, todėl nutarė visais būdais remti tautinės minties laikraštį Dirvą ir Naująją Viltį, kas stiprina ir ugdo lietuvių išeivijos ryžtą kovoje su Lietuvos okupantu.

3) Aktyviai reikštis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo siekiuose per bendrines organizacijas, kuriose dirba Sąjungos deleguoti atstovai.

Šiuo bendraraščiu S-gos Valdyba nori atkreipti dėmesį į kai kurių narių nukrypimus nuo S-gos seimų priimtų gairių. Kai kuriose vietose S-gos nariai, veikdami kitose organizacijose, yra parodę savo nesupažinimą su S-gos vyriausio organo -- Seimų -- ne vieną kartą padiktuo-tais nusistatymais.

Atrodo, kad būtų naudinga, jei skyrių valdybos ALTos reikalus pasvarstytų savo susirinkimuose ir bandytų įnešti daugiau aiškumo dėl ALTos vaidmens, jos rėmimo ir, aišku, veiklos sustiprinimo.

Šiuo reikalu skyrių panešimai S-gos Valdybos būtų labai laukiami.

Teodoras Blinstrubas
ALTS-gos Pirmininkas

Kazys Kasakaitis
S-gos Sekretorius

4) Santykiuose bendraujant su okupuotu mūsų kraštu ir toliau laikytis Veiksnių nutarimo Clevelando konferencijoje ir ALTS-gos St. Louis seime.

5) Remiantis ALTS-gos seimo Philadelphiaje nutarimu ir toliau remti Lietuvos Nepriklausomybės Fondą, kurio lėšos skiriamos svetimųjų informacijai.

6) Suvažiavimas sveikina ALTS-gos centro valdybos pirmininką Teodorą Blinstrubą ir visą jo vadovybę. Taip pat sveikina ir reiškia padėką Dirvos redaktoriui Vytautui Gedaudui, Vilties dr-jos pirmininkui Aleksui Laikūnui ir Naujosios Vilties redaktoriui dr. Jonui Baliui bei jų bendradarbiams už taip nuosirdžiai atliekamas pareigas redaguojant ir leidžiant aukščiausiai minėtus leidinius.

• Atostogos Floridoje geriausiai praleisite V. ir A. Tomkų vasarvietėje Sapphire Sea, 700 Ocean Dr., Juno Beach, North Palm Beach, Fla. 33408. Telef. (303) 844-3388.

akys išvyks, ko dar nebuvo regėjusios.

-- Ar tu turi galvoje savo susisiektimo priemonę, ar tą išmintingą mergytę?

-- Pats pamatysi. Viso!

Česnulis nuotaka pagerėjo. Jis apsirengė, paskubomis papusryčiavo ir, nuėjęs krautuvėn, nupirko alaus, saldžių gėrų ir saldinių.

Lygiai vienuoliktą suplerpė Poškos mašinos signalas. Česnulis nusileido laiptais, nešinas savo dėze su gėralais.

-- Klausyk, Vladi, tavo mašinos klarnetas bus atsistigavęs: kai tu suplerpei, mano šeimininkė nervų priepuolį gavo, -- riktelėjo jis nuo priebudžio.

-- Šerr up! -- atkirto Poška, išsokdamas iš mašinos ir atrakindamas bagažinę. -- Dėk čia savo dėžę. -- Paskum jis privėdė savo draugą prie atviros mašinos lango ir šūktelėjo: -- Pažiūrėkite į tą vyrą: tai Petras Česnulis. O ten sėdi Birutė Butautaitė, čia Bronė, tu jau ją pažįsti. O dabar sėsk šalia Birutėlės, ir aš duodu gazo...

-- Palauk, leisk mesti akį į tavo limuziną, -- apėjo aplink mašiną Česnulis. -- Nieko, nieko sau, tik bamperiai aprūdię, bet, matyti, būta ant jų kaudais sluoksnelio chromo, būda dar ne iš blogųjų, tik spalva kažkaip nebelabai aiški, tur būt, beplaudamas nuplovė paskutinį dažą. Motoras gal ir urzgia kaip hipopotamas, kaip sakei, tik reikėjo jį apvynioti vielomis, kad iš savo kailio neišsinerėtų...

Bronė ir Birutė linksmiai nusikvatojo. Poška susiėmė galvą ir, išokęs į mašiną, suriko:

-- Važiuojam!

Česnulis atsistojo ant užpakalinės lyties ša-

Detroito jaunimo choras penkmečio sukakties proga gegužės 13 d. Lietuvių namuose davė koncertą. Prieky sėdi instrumentalistai: S. Deltuaitė -- čelo, J. Deltuaitė -- antrasis smuikas, R. Motvekaitė -- pirmasis smuikas, R. Šližytė -- pianinas, A. Petrauskaitė -- gitara, K. Puidaitė -- akordeonas. Vidury stovi choro vadovas muz. Stasys Šližys. Nuotraukoje nesimato akordeonisto R. Kaspučio ir R. Čerškutės.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

Lituanistinės Mokyklos ir Ped. Lituanistikos kursų užbaigimas atliktas "Dainavoje" gegužės 21 d. Ta proga kun. Alfonsas Babonas atlaikė šv. Mišias ir mokyklos ir ped. kursų vedėjui Kostui Jurgui tarus žodį ir perskaitys LB švietimo tarybos pirmininko Jono Kavaliūno prisijustą sveikinimo raštą, baigusiems buvo įteikti pažymėjimai ir dovanos. Pažymėjimus įteikė klasės mokytojai, o dovanas LB Detroito apylinkės valdybos pirmininkas Vladas Seilenis.

LB Detroito apylinkės pedagoginių lituanistikos kursų baigė šie mokiniai: Rusnė Baltrušaitytė, Gintė Damušytė, Saulius Jankauskas, Audronė Kasputytė, Kristina Mičiūnaitė, Kristina Pikūnaitė, Ramunė Rukštelaitė, Vida Skiotytė, Geriausiai šiuos kursus baigė: Gintė Damušytė, Vida Skiotytė, Ramunė Rukštelaitė ir Saulius Jankauskas.

Lituanistinės mokyklos 8 skyrius baigė: Ina Asminaitė, Viktoras Brizgys, Viktorija Leonačiūtė, Rita Naikauskaitė, Rita Neverauskaitė, Laura Petruitytė, Aida Petersonaitė, Asta Šeputytė, Asta Stašytė, Rimontas Vaitas, Algirdas Vaitas, Danutė Veselkaitė ir Vilija Žemaitytė. Geriausiai 8 skyrius baigė: Rita Neverauskaitė, Rita Naikauskaitė ir Danutė Veselkaitė. Prieš įteikiant jiems pažymėjimus 8 sk. mokytoja Jankauskienė tarė žodį ir vėliau, įteikiant pažymėjimus, apie kiekvieną savo mokinį suteikė žinių. Aštuntojai atliko ir programą. Aštuntų vardu žodį tarė ir mokytojams padėjo Rita Neverauskaitė.

Kitų skyrių geriausiai baigusieji mokiniai: I sk. Danutė Petrulytė, Laura Žielinskaitė ir Paulius Gražusis (Gražulis). II sk. Paulius Doveinis, Vytautas Radzevičius ir Gina Rugienytė. III sk. Violeta Doveinytė, Mairytė Erlingytė ir Rasa Vesel-

kaitė. IV sk. Alma Lelytė, Liana Palaikytė ir Darius Rudis. V. sk. Darius Skiotys, Gintas Zaranka ir Živilė Idzelytė. VI sk. Vidas Neverauskas, Paulita Abaritė ir Živilė Idzelytė. VII sk. Taura Zarankaitė, Kristina Veselkaitė ir Eligijos Lelis. Pasirodė su savo meno programa ir parengiamojo skyriaus mokiniai vadovaujami auklėtojos A. Smalinskaitės. Parengiamojo skyriaus mokiniai Natali Zaranakaitei buvo įteikta kun. A. Babono dovana. Mokyklos vedėjas ir mokytoja Jankauskienė mokinių nebuvo pamiršti ir jiems įteiktos dovanos.

Išdalinus pažymėjimus, mokyklos choras vadovaujamas Edvardo Skiočio padainavo dvi lietuviškas daineles ir iškilmes baigė visiems sugiedant Lietuvos Himną.

PABALTIEČIŲ DIENA

Pabaltiečių Komiteto atstovai gegužės 12 d. buvo priimti Detroito miesto burmistro Roman Gribbs, sąryšyje su birželio trėmimų minėjimu. Burmistras pasirašė proklamaciją kad birželio 12-tą yra skelbiama Pabaltiečių diena Detroito.

Birželio trėmimų minėjimas įvyks Mercy kolegijos patalpose birželio 12-tą dieną. Šiais metais bus praveistas estų. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Valtybės Departamento pareigūnas Rytų Europos skyriaus vedėjas Doyle Martin. Meninė programa

išpildys "Šilainė" ir Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra".

Po minėjimo kalbėtojai bus surengtas priėmimas ir bus galima su Doyle Martin pasikalbėti Pabaltijį liečiančiais klausimais. Smulkesnias informacijas šiuo reikalu teikia LB atstovai: Algirdas Ambrosė, Jolanda Baužienė, Algis Zaprackas ir Jonas Urbonas.

Detroito lietuviai kviečiami priėmime gausiai dalyvauti.

EKSKURSIJA Į CHICAGO

LB Detroito apylinkės valdyba organizuoja ekskursiją į IV Tautinių Šokių šventę, kuri įvyks liepos 2 d. Chicagoje. Išvykstama rytą ir vakare grįžtama atgal. Kelionė kainuos ten ir atgal \$15,00 asmeniui.

Vykstančius registruoja: Jonas Urbonas tel. 435-4786 ir Albertas Misiūnas tel. 841-3026. Neatsiradus pakankamam skaičiui asmenų, ekskursija neįvyks.

SUSIARTINIMO ŠVENTĖ

LB Detroito ir Windsoro apylinkių valdybos birželio 17 d., šeštadienį, ruošia gražiamą Windsoro St. Michaels parke susiartinimo šventę. Jaunimas suorganizuos įvairias rungtynes ir komišką sportą. Bus atlikta meninė programa ir po jos šokiai. Veiks turtingas bufetas ir baras. Rengėjai visus lietuvius kviečia į šią šventę atsilankyti ir gražiamame parke praleisti dieną.

A. Grinius

REMKIME MŪSŲ GRAŽŲ JAUNIMĄ LAISVAJAME PASAULYJE IR SU-TEIKIME JAM PROGĄ ATVYKTI Į IV-TĄ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ.

AUKAS SIŪSKITE IV-SIOS TŠŠ VAJAUS LĖŠŲ TELKIMO KOMITETO PIRM. J. EVANS, 6845 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. 60636.

VYTAUTAS ALANTAS

SAULĖ URVO DUGNE

Ištrauka iš naujos knygos "Amžinasis Lietuvis"

(3)

-- Bronė tokia ir yra.
-- Sveikinu, tu laimingas...
-- Perkūnsžin, kur tu suki? -- susigriebęs nusikeikė Poška.

-- Kaip tavo tas mergiškas atrodo?

-- Smalsumas užgrajino... Išmintinga, šoka kaip vėjelis, jau turi įsigijusi aukštų skautinių laipsnių, sugeba rimtai šnektelėti apie literatūrą, mėgsta poeziją, pažįsta tavo dėdę Sintautą ir garbina jo raštą, aišku?

-- Ne visai, ar ji turi, kas reikia turėti moteriškai?

-- Cinikas! Važiuoji ar nevažiuoji?

-- Važiuoju, jei jau ir priekabą parūpinai.
-- Būsiu su savo limuzinu prie tavo rezidencijos lygiai vienuoliktą. Būk pasiruošęs. Mūsų gražuolės maisto pasiims: tu nupirk keletą butelių alaus ir pagazuotų pasaldintų plirpalų.

-- Gerai, daugiau nieko?

-- Gal ne pro šalį būtų ir koks saldumynas...

-- Bus.

-- Tad iki! Take it easy, tavo senberniškos

lia Birutės, priešakyje sėdėjo Poška su Brone. Naujoji pažįstamoji buvo nedidutė, darniai sudėta, labai šviesi rudaakė blondinukė. Ji vilkėjo gelsva suknelę ir basnirčia buvo išsipyrsi į sportinius baltus batukus.

-- Nieko sau mergeliūkštė, -- nusprendė Česnulis.

-- Jūs ten užpakalyje laikykitės rimtai, -- riktelėjo Poška, kai mašiną pajudėjo. -- Mano senutės griaučiai gal kiek atsiklijavę ir gali visai išsileisti nuo jūsų karšto flirto.

-- Galėjai paspiaudyti ir tvirčiau suklijuoti, -- Birutė šelmiškai žvilgtelėjo į Česnulį.

-- Ne, rimtai, laikykitės šalta ir netrukdykite man susikaupti. Vairuoti seną mašiną tas pat, kaip išeiti pasivaikščioti su sena dama...

-- Tik neužvesk savo senos damos ant šilgavio vitrinų pažiopsoti, -- vėl pratarė Birutė.

-- Turi aštrų liežuvėlį, -- Česnulis žvilgtelėjo per šalį į jos gyvas, rudas akis.

Česnulis važiavo už miesto pirmą kartą. Pui-kiu, keturių takų greitkelio zvimbė mašinos, pralenkdamos viena kitą, tartum miescionys būtų galvatrukčiais skubėję iš tvankaus miesto į gamtą atsigosti. Česnulis gėrėdamasis traukė krūtinėn kvepiantį laukų orą.

-- Ar toli mus veši? -- paklausė jis savo draugą.

-- Apie 60 mylių, valanda kelio, greit būsime.

-- Jei senoji dama nepristigs kvapo, -- vėl neiškentė Birutė.

-- Šerr up! -- vėl riktelėjo Poška ir paspaudė gazą.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Poeto Stasio Santvaro sukaktuviniame pagerbime Bostone gegužės 27 d. poetas Antanas Gustaitis (kairėje) sveikina sukaktuvinį poetą Stasį Santvarą (dešinėje). K. Daugėlos nuotrauka

POETO STASIO SANTVARO

KALBA PASAKYTA JO 70 METŲ SUKAKTĮ MININT BOSTONE

"Ar mes būtumėm namie, ar mes esame svetur, visų pirma mes stengiamės būti žmonėmis. Lietuvis tik savųjų tarpe gana dažnai būna vilkas, tačiau su svetimais žmonėmis jis beveik visada buvo humaniškas, o kai kada net ir per daug jiems nuolankus.

Būdami žmonės, net ir savo žemę praradę, mes negalim tik aimanuoti, dūsausti ir dangaus keršto šaukiančias ašaras lieti. Pats gyvenimas, įsiseinėję papročiai, pati žmogaus prigimtis verčia mus bendrauti, pavieniu ir sutelktom jėgom dirbti džiaugtis ir juoktis, vienas kitam ir pagarbos saiką atsaikuoti.

Man regis, šis vakaras, jeigu jį laikytumėm simboliu atskiro individo siekių ir darbų minėjimu, turėtų būti paguodos ir bendro džiaugsmo iškilme, nes gi akcentas čia dedamas ne išskirtinam asmeniui, ne jo išgyventam laikui, o didesniems ar mažesniems darbams, šiuo atveju lietuviškojo žodžio tarnybai, kurios baruose, bent tuo tarpu, dar dirba itin gausūs darbininkų būriai.

Tačiau, kai man tenka tokiose vakaronėse dalyvauti, aš visada jaučiuosi išiliepsnojusių minčių ir jausmų pagautas, širdis sunerimsta, atitrūks ta nuo aplinkos įvykių, pasineriu į kažkokią mistiką, pro akis pradeda bėgti vaizdai, lyg kur tai matytam filme. Ir visuomet prieš mane iškyla apgrobta, pavergtas, išnamų išvartytas, didele savo galių dalim sunaikintas žmogus. Gal ir sakyti nereikia, kad beveik kiekvieno atveju tas žmogus man yra lietuvis.

Pulkiai žinau, vaizdai, ties kuriais noriu stabtėti, mums visiems yra labai gerai pažįstami. Tai lyg apkerpėjęs akmuo prie kelio, vieniša lauko šunobelė, valtis Ne muno, Neries ar Dubysos pakrantėje, medinių ir akmeninių kryžių girioj paskendę sentėvių ir tėvų kapai. Toks jau yra

žmogus -- jis nuolat nori grįžti ten, kur jau vieną kartą yra savo gyvenimo valandas deginęs. Kita vertus, tokios būtybės, kaip aš, neišveria nekalbėjusios apie tai, kas jom skauda, kas rūpi, ko savo džiaugsmo ar liūdesio jos negali pamiršti.

Štai, mes vaikštom lietuvių ūkininko sodyboj, nuo senų senų laikų jo puosenamaj žemėj, jo vyšnių obelių ir kriaušių sode, didelių medžių pavėsy, jo moterų svajonėm ir rūpestėliais aplaistomam gėlių darže, jo siekuiose ir pažangume. Per trumpą nepriklausomybės laikotarpį lietuviai ūkininkai tūkstančius savo vaikų išleido į mokslus, paskatino juos į kitus tautos dirvonų plėšimus jungtis ir patys neatsisakydami šviesos ir modernesnių ūkininkavimo būdų šlekti. Šiandien, kur jis bebūtų -- tėvynėj ar svetur -- lietuvis ūkininkas yra visko netekęs, negailestingiausiai apiplėštas žmogus. Reikia ne tik stebėtis bet ir didžiuliais, kad likęs namie, žiaurioj priešpaudoj jis nepaskendo, nepasimetė naikinimo sriauje, nors ir daugybės vaikų netekęs, išsilaikė, o dabar didžiulėj imperioj yra laikomas žemdirbio pavyzdžiu. Jeigu neužgrius naujos žudynių ir trėmimų bangos, galim turėti vilties, kad išliks kamienas, išliks žalios, gyvybingos atžalos, tautos likiminėj kovoje nesi bijančios ir sumirtim su sikirsti, kaip jau ne kartą istorijos vingių audrosė tas atsitiko.

Jei atsigrišiu į intelektualines profesijas, lietuvių mokytoja, lietuvis mokytojas, kiek aš apirėpiu, bus itin skaudžiai nukentėjęs luomas. Daug jų buvo ištremta į Sibirą, žuvo tiesioginėse ir netiesioginėse grumtyinėse su nelemtais įvykių padegėjais, nemažai jų pasklido ir svetimosė šalyse. Visi jie yra dega duoti, į vardgienių greitas nublokšti. Mat, greta

tėvų, jie ugdė jaunąjį lietuvių, kurstė jo patriotizmą, savoj žemėj siejojos šviesa, dorove, tiesa. Svetimiams tai ir buvo jų didžiausi nusikaltimai!

Greta mokytojų, kaip itin sunkiai nukentėjusios profesijos, statytini lietuviai kunigai, teisininkai, politikai ir visuomenininkai. Daugumas jų okupantui buvo nepatikimi, tiesiog priešai, tad ir jų dalia buvo tremtis, kalėjimai, atviras ir nuožmus naikinimas. Kurie išliko ir pasitraukė į svetimus kraštus, iš degradavimo, iš skaudaus praradimo tik maža dalelė tepajėgė kiek aukščiau pakilti, šimtas priežasčių jiems neleido savo mokslais ir patyrimais pasinaudoti.

Lietuviai karininkai neprikli. Lietuvoj buvo bepradeda sudaryti atskirą inteligentijos elito klasę, kuriančią savo papročius ir savo gyvenimo stilių. Jaunus vyrus jie mokė karo mokslių, paruošė Lietuvai gausius būrius specialistų amatininkų, telefonistų, radijo meistrų, šoferių, automechanikų, gelžkelių, kelių ir tiltų statytojų, aviacijos technikų. Svarbiausia betgi yra tai, kad lietuviai karininkai ne vienupožūriu išbaigė susipratęsio ir patriotiškai subrendusio jauno žmogaus ugdymą. Aišku, jie, kaip ir policijos valdininkai, buvo pirmasis okupanto tai kinys. Ir, kaip žinom, karininkų šeima yra itin skaudžiai apkapotas ir apgenėtas medis, galima sakyti, fatališkai sunaikinta lietuvių profesija.

Tiesa, atvirame kare lietuviai karininkai neturėjo progos savo heroizmo parodyti bet kai atėjo lemiama valanda, nepaisydami nelygių pajėgų ir kovos beviltiškumo, jų simtai išėjo į žaliąsias girias, paskui savo išsivėsdami tūkstančius šauniausią Lietuvos vyrų. Priešas juos vadina banditais, o iš tikro jie yra aukos neapsakomai skaudūs (Nukelta į 6 psl.)

KRĖVĖS SKIRGAILA CHICAGOS SCENOJE

LST Korpi Neo-Lithuania, būdama gyvatinga ir judri, tinkamą dėmesį kreipia ir į kultūrinio jaunimo gyvenimą.

Po ilgesnių svarstymų ir pasitarimų, valdyba ryžosi didesniam žygiui ir pakvietusi į talką jauną ir talentingą režisierę Mariją Smilgaitę, parodė publikai Vinco Krėvės klasikinę dramą -- Skirgailą.

V. Krėvės "Skirgaila" parinktas ne atsitiktinai, bet gerai apgalvojus ir išstudijavus. Vienoje korporacijos sueigoje, režisierė M. Smilgaitė, pristatydama veikalą, yra pareiškusi, kad rašytojas Vincas Krėvė savo veikalą "Skirgaila" pavaizdavo istorinės Lietuvos žūbtutinę kovą ne tik su politiniais priešais, bet ir krikščionybės įvedimu. Lietuvai krikščionybę norėjo įbrukti ir lenkai, ir vokiečiai, ir gudai. Visa tai puikiai atsispindėjo scenoje.

Skirgailos įvedimas į sceną, be abejo, pareikalavo daug ryžto ir pastangų ne tik iš režisierės, aktorių ir kitų talkininkų, bet taip pat, ir korporacijos vadovybės. Gaila, kad šiltas, gražus pavasarinis sekmadienis, daugelį mūsų tautiečių patraukė ne Jaunimo Centras, bet gamta ar asmeniniai reikalavimai. Dėl šių ir kitų priežasčių, salėje matėsi geras ketvirtadalis tuščių vietų.

Didžiajai Chicagoje neužpildyti nederdžiausią Jaunimo Centro salę yra gėda, o rengėjams ir aktoriams jų pastangų aktyvaizdinis neįvertinimas.

Visi gerai žinome, kad veikalą išvesti į sceną, reikia įdėti daug darbo, pastangų ir rūpesčių. Keliolika žmonių kas vakaras, ištisus mėnesius repetavo, gaisro savo asmenišką laiką, nebojo nė nakties meto pavojų (juk dailis dalyvių neturi savo susistekimo priemonių ir naudojosi miesto), kad veikalą parodyti chigagiečiai publikai. Jei nėra šokių ir išgėrimų, tokie parengimai dažnai pasmerkti nepasisekimui. Juk ir paskutinis teatro festivalis, organizuotas LB kultūros tarybos, dėl parodyto publikos nepakankamo domėjimosi, davė nuostolį.

Veikalą suredagavo Lietuvos valstybės teatro veteranas aktorius Stasys Pilka. Režisierė M. Smilgaitė parodė savo sugebėjimą, kantrybę ir ištvermę, sunkiose sąlygose ir nepalankiose aplinkybėse, įvykdyti pasiimtąjį uždavinį. Tai atlikti galėjo, tik turėdama kietą ryžtą, nepalaužiamą valią ir gilią meilę lietuviškam teatrui.

Aktorių tarpe matome jaunus, žalius jaunuolius, pirmą kartą žengiančius į teatro sceną, kitus jau dalyvavusius viename kitame pastatyme, o taip pat ir senus veteranus. Su pirmaisiais, be abejo, daugiausia darbo turėjo režisierė ir jos padėjėja. Reikėjo juos taip apdoroti, kad ir kitus aktorius pasivytų ir gautųsi vienas iš kitos ansamblis.

Programoje surašyti veikėjai pasirodymo tvarka, o ne pagal jų svarbumą. Tegul režisierė

ANTANAS JUODVALKIS

rė būna atlaidi, jei veikėjus išvardinsiu savo nuožiūra: Dalia Juknevičiūtė -- Ona Duonutė (kunigaikštė), Juozas Raudonis -- Skirgaila, Eglė Juodvalkytė -- Oligė, Alfis Brinka -- Stardas (vaidila), Rimas Cinka -- Henrikas Mazovietis (vyskupas), Aldas Naris -- Kelleris (vokiečių riteris), Linas Regis -- Jonas Skarbekas (vineuolis), Andrius Barauskas -- Daugaila (bajoras), Vidmantas Juodgudis -- Vartenbergas (kryžiuotis), Džiugas Grybauskas -- tarnas, Vilija Bilaišytė, Ingrida Blekytė ir Nora Spurgytė -- mergos, Petras Blekys, Vytautas Lauraitis, Karl Smith ir Kastytis Žymantas -- kareiviai. Muzika -- Dailis Matulionytė.

Skirgaila Chicagoje Jaunimo Namų scenoje. Iš kairės: Ona Duonutė, Lydos kunigaikštė (D. Juknevičiūtė), jos patarnautojos -- Ingrida Blekytė ir Nora Spurgytė, Oligė, Kijevo bajoraitė (E. Juodvalkytė). V. A. Račkausko nuotrauka

tas -- kareiviai. Muzika -- Dailis Matulionytė.

Meno vadovai: Aldona Zailskaitė -- režisierės pavad., Romas Česas ir Vytautas Paukštys -- pastatymo koordinatoriai, Aleksandras Pakalniškis Jr. ir Jūra Žymantaitė -- techniniai koord., Alvydas Bičinas -- scenovaizdis, Zignas Šefleris, Algis Ankus, Gintaras Endrijonas, Algis Regis ir Eugenijus Knukšta -- išpildymas, Gražina Štiritytė -- kostiumai, Aldona Zailskaitė ir Rimas Zailskas -- grimas, Žukuošenos, Vytautas Paukštys ir Julius Smilga -- apšvietimas, Romas Česas ir Jūra Jakštytė -- butaforija.

Istorinių žinių rinkėjas -- Virgilijus Krapiuskas, Talkininkai: prof. Petras Jonikas (kalbos patarėjas), Monika Liulevičienė, Rimas Genčius, Genovaitė Štutilienė, Petras Jakubauskas ir Dana Noitė.

Tai ištisa galerija vardų, kurie buvo įsijungę į šį pastatymą. Be vieno kito vyresnio, visi yra jauni ar net patys jauniausi. Vadinasi, jaunimas domisi scena ir noriai lanko repeticijas bei atlieka kitus darbus. Visi šie dalyviai, Skirgailą statant, daugiau išmoko istorijos, kaip mokyklos suole.

Veikalas pastatytas vien jaunųjų jėgomis ir apipavidalinimu.

Kostiumai, šviesos, scena, dekoracijos vien savių darbas. Keturių dalių veikalas tęsiasi tris su puse val. Man sudarė ir paliko gilių įspūdį. Sakytum, veikalas pastatytas virš mėgėjiškumo.

Reikia padėkoti Korpi Neo-Lithuania valdybai už drąsų žingsnį ir ryžtą, imantis ne ellinių uždavinių, o visam kolektyvui neišsiskirstyti ir nepabirti. Reikėtų veikalą pakartoti rudens metu (lapkritį - gruodį) ir pabandyti chigagiešius patraukti į ne ellinį parengimą.

Pabaigoje, publikos plojimais į sceną buvo iškviesti ne tik aktoriai, bet ir režisierė Marija Smilgaitė, kuri buvo apdovano-ta gėlių puokšte.

Skirgaila Chicagoje Jaunimo Namų scenoje. Iš kairės: Ona Duonutė, Lydos kunigaikštė (D. Juknevičiūtė), jos patarnautojos -- Ingrida Blekytė ir Nora Spurgytė, Oligė, Kijevo bajoraitė (E. Juodvalkytė). V. A. Račkausko nuotrauka

Nespėjus žiūrovams pasi-džiaugti aktorais ir išreikšti padėkos jausmus, scenoje pasirodė kun. J. Borevičius ir padarė nepaprastą pranešimą.

Sužadintu balsu kun. J. Borevičius S.J. pranešė, kad patvirtintomis tarptautinių agentūrų žiniomis, Kaune susidėgino 20 metų jaunuolis Romanas Kalanta, reikalaujamas Lietuvai laisvės. Laidotuvis dalyvavo keli tūkstančiai lietuvių, daugiausia studentų, kurie po laidotuvių pradėjo eitynes gatvėmis, reikalaudami pasitraukti okupantus iš Lietuvos ir duoti lietuviams asmenines laisves (tikėjimo, sąžinės, spaudos ir kt.). Yra žinusių ir daug studentų suimtų. Pa gerbiant susidėginusį jaunuolį, visi dalyviai kartu sukalbėjo maldą ir sugiedojo himną.

Būdingu sutapimu, mūsų jaunimas istorinė drama kelia mums pasididžiavimą mūsų senovės, o ten -- tėvynėje, jaunimas protestuoja prieš okupantus ir reikalauja Lietuvai laisvės. Didžiujamės visu jaunimu!

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Skirgailos, Vinco Krėvės istorinės dramos vaidintojai Chicagoje. Pirmoje eilėje iš kairės: Karys (K. Smith), Aligė (E. Juodvalkytė), Stardas (Alfis Brinka), Ona Duonutė (Dalia Juknevičiūtė), Skirgaila (J. Raudonis), Henrikas Mazovietis (Rimas Cinka), Vartenbergas (V. Juodgudis), Daugaila (A. Barauskas), Kelleris (Aldas Naris), V. A. Račkausko nuotrauka

SANTVARAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

džios ir klastingos dramos, negęstantis simbolis kovų dėl laisvės.

Mūsų architektai inžinieriai, gydytojai ir sveltose mariose atsidūrę gyvena pasiturintys, o kai kurie net prabangiai. Bet ar tas medžiaginis pradas gali išjungti juos iš mūsų tautinės dramos? -- Jie patys savim ir savo kūrybiniais darbais liudija su mūsų tauta einančia per amžius nedalia -- savo pajėgiausius protus, savo talentus išmėtyti svetimiems, kurie už tai mums ne tik dėkui nepasako bet nesivaržo ir piktu atsilyginti. Vydūnas, kalbėdamas apie lietuvių tautos lemtį, įžvalgiai pastebėjo: "Niekad lietuviai dar neturėjo galimybių visų savo kūrybinių jėgų sutelkti gimtoji žemėj". Lietuviai architektai, inžinieriai, gydytojai ir kitų sričių specialistai mokslininkai yra akivaizdus ir skaudus įrodymas, kad nelemta lemtis ir dabar mus plaka, tartum pasakos žiauri pamotė, ragana.

Meno kūrėjai, taigi ir rašytojai, mūsų pačių įtaigojami, kad jie gali kurti net ir ant kelmo plynoj sėdėdami, net ir dykumoj prieš saulę savo dvasią ir kūną džiugindami, neperdaug druskos duonos ir vandens burnoj teturėdami. Teisybė, stiprių meno kūrinių buvo sulaukta ištremimuose, emigracijoje, nelaisvėj, net kalėjimų vienuose. Tačiau ir šis argumentas nėra absoliuti tiesa, įrodanti, kad vieno ar kito meno kūrėjas būtinai turi būti benamis, elgeta, driskius. Meno istorijoje yra daug daugiau pavyzdžių, rodančių, kad tik palankios darbo sąlygos išugdė genijus, amžių gelmes apšvietusius savąja kūryba.

Vadinasi, kaip kiekvienam menininkui, ir rašytojui visų pirma yra reikalingas laikas, nors minimalios kūrybinio darbo sąlygos, kad jis pajėgtų ne tik stambesni užsimojimą įveikti bet ir nuo savo meno ieškojimų ir nuo jo pažangos neatsilikti.

Iš tikro, kiek daug galima nuveikti, kai 40 ar daugiau valandų savaitėje tenka dirbti fabrike ar kurioj kitoj įstaigoj, kai dar su sava visuomene tenka atliekamo laiko trupiniais dalintis? Man rodosi, objektyvaus atsakymo į šį klausimą mes dar nesuradom, gal net kiek rimčiau jo net ir neieškokom.

Nors žmogus nėra savojo 'Aš' didelis žinovas, vis dėlto (tikrai sunku yra kalbėti apie kitus)

Prie plk. Prano Saladžiaus kapo.

ROCHESTERIO RAMOVĖNAI PAGERBĖ MIRUSIUS

LVS Ramovė Rochesterio skyrius, pirmininkaujant Aleksui Beresnevičiui, gegužės 29 d. suorganizavo mirusiems kariams minėjimą-pagerbimą, kuris šiais metais atrodė daug iškilmingiau ir su žymiai gausesniu dalyvių skaičiumi.

Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. ryto, buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Mišias atnašavo Tėv. Augustinas. Tuoj po pamaldų veteranai su vėliavėlėmis, kapams papuošti, mirusiųjų našlės, giminės ir artimieji su gėlėmis, nuvyko į kapus. Visų pirma sustojo ties pulk. Prano Saladžiaus ir jaun. ltn. Juozo Draugelio kapais

Po trumpų apeigų kurias atliko, prie kiekvieno kapo tėv. Augustinas, buvo aplankyti ir papuošti gėlėmis, trispalve ir Amerikos vėliavėlėmis dar ir kiti, išblaškyti po visas kapines kariai: viršila Vladas Obalis, kapt. Andrius Naujokas, viršila Petras Bliudnikas, ltn. Vytautas Saladžius, v. psk. Antanas Liepa ir savanoris Romas Skorabagatas. Giminėms nepasirodžius, ltn. Vlado Baltušaičio ir eil. Juozo Pinkevičiaus kapo nebuvo įmanoma surasti. Rochesterio ramovėnai, per visą išeivijos laikotarpį, padėjo į amžinojo poilsio vietą jau 10 narių.

Po liūdnu apeigų kapinėse minėjimas buvo tęsiamas parapijos salėje su šaltais užkandžiais, kavute ir pyragaičiais. Pirm. Aleksas Beresnevičius trumpai paminėjęs tos dienos tikslą, pakvietė kalbėti garbės ramovėną buv. Klaipėdos krašto komendantą, sava

norį kūrėją, pulk. R. Liormaną.

Pulk. R. Liormanas, kuriam šį rudenį sukanka 80 metų amžiaus, kariškai ir energingai savo kalboje priminė: "Kad nors ir buvome kapinėse -- mirusiųjų karalystėje ir tas pareigas atlikome, bet deja, ne visi galėjome savo artimųjų kapus aplankyti. Vieni iš jų guli po žeme Tėvynėje, kiti -- svetimuose kraštuose ar kovų laukuose. Čia jis stabtelėjo kol nugalėjo pasirodžiusias ašaras, prisiminęs savo vienintelį sūnų Raimutį žuvusį paskutiniojo karo metu Rusijoje, prie Ilmenio ežero.

Sustiprėjęs, jis tęsė toliau: "Mirtis yra nepageidaujama ir nelaukiama; gydytojai įvairiomis priemonėmis kovoja su ja, kad tik išgelbėtų gyvybę. Bet yra ir savanoriška mirtis, kada žmogus eina mirti už laisvės idealą kaip 1918-1919 metais ėjo į Lietuvos kariuomenę mūsų savanoriai, kad iškovoti Tėvynei laisvę!..." Ta proga jis suminėjo pavardėmis, susirinkusiųjų tarpe esančius savanorius: karo invalidą Petrą Druseikį, kuris neteko vienos akies, kovose su bermontininkais prie Radviliškio; Edvardą Petkevičių, kuris dalyvavo kautynėse su lenkais, Zigmą Arlauską, Plechavičiaus rinktinėje, malšinusių vietinius bolševikus Mažeikių apskr. o jis pats (Liormanas) tuo metu dirbo krašto apsaugos ministerijoje. Jis palygino, taip pat ir partizanų -- miško brolių vadinamus, kaip antrą grupę savanorių, kurie aršiai grūmėsi su rusais okupantais. Nežiūrint žiaurios okupacijos, laisvės troškimo idėja gyva žmonių tarpe! Kaip ryškus tam pavyzdys yra Romas Kalanta, susideginęs mirtinai, šiomis dienomis Kaune. Anot rašytojo J. Gliados, kulka yra bejėgė prieš lais-

lengviau pasakoti pačiam apie save. Tad šį vakarą aš rižtuosi ir truputį savęs atverti, gal tiksliau -- savo rūpesčiu su jumis pasidalinti.

(Bus daugiau)

ŠEŠTADIENIS, LIEPOS MĖN. 1 D.

7 val. vak.

Oficialus IV-tosios tautinių šokių šventės atidarymas Jaunimo Centro šedelyje prie paminklo žuvusiems už laisvę.

8 val. vak.

Koncertas Maria High School Auditorijoje.

SEKMADIENIS, LIEPOS MĖN. 2 D.

2 val. p.p.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė International Amphitheatre.

6 val. vak.

Tose pačiose patalpose šokių mokytojams pagerbti Banketas

Šventės informacijai būstinės telef. (312) - 476-0007.

Dirvos bendradarbis Antanas Juodvalkis kalba Lietuvių Fondo sukaustuviname suvažiavime Chicagoje gegužės 6 d.

A. Gulbinsko nuotrauka

LF SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

Lietuvių Fondo narių sukaustuvinis suvažiavimas, įvykęs 1972 m. gegužės mėn. 6 d., Jaunimo Centre, Chicagoje, išklaušė Tarybos, Valdybos, Investavimo, Pelnos skirstymo ir Revizijos Komisijų pranešimus:

1. pritaria jų atliktiems Fondo ugdymo ir investavimo darbams ir reiškia padėką už jų idėją triušą ir rūpestį šia institucija.

2. Susirinkimas pagei-

vė ir tos laisvės troškimo liepsnos neužgesins!

Po pulk. Liormano kalbos ir pačiam minėjimui einant prie pabaigos, visų ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į mūsų parapijos naujus dvasiškumus - pranciškonus: kleboną tėvą Bernardiną ir jo asistentą -- tėvą Augustiną, kurie savo nuosirdžiu bendradarbiavimu Dievo ir Tėvynės sargyboje, užiebi mūsų mažoje lietuvių kolonijoje naują atgimimą, kuris jau buvo pradėjęs gesti ir rodė, kad mūsų parapijėlė gius...

P. Matiukas

vybės vedamai politikai, 50% remti kitus kultūrinius bei specialius reikalus.

4. Susirinkimas pageidauja, kad vykd. organų pranešimai ribotųsi apskaitinių metų datomis.

5. Susirinkimas pritaria sudaryti spec. komisiją testamentiniais palikimams sekti ir populiarinti spaudoje.

6. Susirinkimas igalioja Tarybą sudaryti įstatams keisti ar kitokiems reikalams nuolatinę Komisiją.

7. Susirinkimas sveikina visus narius ir Fondo darbuotojus.

8. Susirinkimas taip pat sveikina visas organizacijas, radio valandėles, Liet. Televiziją, spaudą ir pavienius asmenis dirbančius Lietuvos laisvinimo, lietuvių išlaikymo ir jos kultūros ugdymo dabus.

Rezoliucijų Komisija

Dalyvaukime IV Tautinių Šokių Šventės bankete ir linksmai praleiskime laiką

Banketas įvyks AMPHITHEATRE patalpose, liepos 2 d. Chicagoje, tikitoje salėje tuoj po šokių šventės programos. Banketo metu bus pagerbti šokių grupių vadovai. Šokiai vyks dvejose salėse ir linksms du garsūs orkestrai. Bilieto kaina 12,50 dol. asmeniui. Bilietus užsisakant iš tolimųjų vietovių, siųsti Money order -- Lith. Folk Dance-Banquet, adresu: Sofija Dziugienė,

7240 S. Mozart Street, Chicago, Ill. 60629 arba Marginiai, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629, pridėdant voką su savo adresu ir pašto ženklą.

Norint gauti daugiau informacijos bilietų ar Banketo reikalų, skambinti kom. pirm. S. Dziugienei, tel. (312) 925-3682 nuo 5 val. vakaro darbo dienomis ir šeštadieniais bei sekmadieniais.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO Jūros
PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS
VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUGSĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS — AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ŽUVO GRAŽINA BRAZAITYTĖ

Šių metų birželio mėnesio 10 dieną, apie vidurnaktį, automobilio eismo nelaimėje, mirtinai buvo suvažinėta mūsų žinomo visuomenininko dr. Henriko ir Tamaros Brazaitė dukra, Gražina Brazaitytė 21 metų amžiaus.

Gražina tik ką baigė Lake Erie College ir sekanciją dieną, birželio 11-tą turėjo gauti diplomą — bakalaurą laipsnį iš teatro meno ir dramos. Savo kolegijoje ir Clevelando lietuvių studentų tarpe ji buvo žinoma kaip gabi ir daug žadanti dramos studentė.

Clevelando lietuvių visuomenė nepaprastai gaili jauno per anksti nusikinto žiedo.

Velionė pašarvota: Louis R. Orlando Funeral Home, 29550 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio, tel. 943-2466.

Pamaldos vyko Nauj. lietuvių parapijos (Our Lady of Perpetual Help)

bažnyčioje trečiadienį, birželio 14 dieną 9:30 ryto iš kur palydėta į Knoll wood kapines.

• LVS RAMOVĖ Clevelando skyrius šį sekmadienį, birželio 18 d. 2 val. p.p. rengia gegužinę. Vieta prie Erie ežero. Nuo Lake Shore Blvd. trys gatvės -- Landseer, Windward, Canterbury, užsibaigia prie gegužinės vietos. Bus bufetas, šalti gėrimai, laimėjimai. Pagal tradiciją bus pagerbti birželio vardavininkai. Valdybą kviečia visus.

PABALTIEČIU
VARŽYBŲ
TVARKARAŠTIS

Šeštadienį, birželio 17 d.

KREPŠINIS vyks Navy Park Recr. Center, 7312 Clinton Ave. šia tvarka:

12:00 -- Latviai -- ukrainiečiai -- jaunių kl.
1:30 pm -- Latviai -- estai, vyrų kl.

3:30 pm -- Lietuviai prieš latvių-ukrainiečių pralaimėtoją -- jaunių kl.

5:00 pm -- Lietuviai prieš latvių-estų pralaimėtoją, vyrų kl.

TINKLINIS vyks Estabrook Recr. Center, 4125 Fulton Rd. Pradžia: 12:00 val. Dviejose aikštėse kartu vyks vyrų ir moterų preliminarinės varžybos ir pusfinaliai.

Sekmadienį, birželio 18 d.

Visos varžybos vyks tik Navy Park Recr. Center, šia tvarka:

12:00 -- Moterų tinklinio finalas

1:00 pm -- Vyrų tinklinio finalas

2:00 pm -- Oficialioji dalis, paradas.

2:30 pm -- Jaunių krepšinis: Lietuviai prieš latvių-ukrainiečių laimėtoją.

4:00 pm -- Vyrų krepšinis: Lietuviai prieš latvių -- estų laimėtoją.

PASILINKSMINIMAS

Pabaltiečių sportinių žaidynių proga Clevelande, šį šeštadienį, birželio 17 d. įvyks susipažinimo vakaras -- šokiai.

Vieta: Our Lady of Good Counsel, 7312 Pearl Road, vakarinėje miesto dalyje. Patogiai pasiekiamas važiuojant I-71 (Inner belt) iki West 25 St išvažiavimo ir toliau W. 25 St. į pietus. Pradžia 8 val. vak.

Visi kviečiami dalyvauti.

SAKAITĖS PIANO REČITALIS

Dalia Sakaitė šiais metais baigė North High School ir Music School Settlement Clevelande, 5 metus studijavusi pas B. Smetonienę ir 6 metus pas A. Kuprevičių.

Nors Dalia buvo gera matematikė ir manė tęsti matematikos studijas, bet pasirinko muziką. Ji priimta į Staatliche Hochschule fuer Musik und Parstellende Kunst, Hamburge ir nuo spalio 2 d. tęs piano studijas pas garsų vokiečių pianistą Conrad Hansen.

Dalia priklauso taut. šokių grupei Grandinėle kurioj pradėjo šokėja, o dabar akordeonistė. Priklauso moksleiviams ateitininkams ir išrinkta į valdybą. Lankė liuanistinę Vysk. Valančiaus mokyklą Clevelande. Gimnazijoje visose klasėse buvo garbės mokinė.

S.m. birželio 18 d. 1 val. po pietų Music School Settlement salėje Dalia duos savo studijų baigimo piano rečitalį.

Jos tėveliai Vincas ir Getrūda Sakai džiaugiasi savo dukros darbštumu ir dėkingi jos mokytojams p. G. Karsokiei, kuri pradėjo Dalią mokinti skambinti, p. B. Smetonienę, kuri labai gerai mokė ir auklėjo ir ypatingai dėkingi p. A. Kuprevičiui, kurio rekomendacija ji pateko pas Conrad Hansen.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atvykti birželio 18 d. 1:00 val. pasiklausyti Dalios Sakaitės piano rečitalio, kuris truks apie 1 valandą.

Įėjimas laisvas.

WANTED 1ST CLASS SKILLED ALUMINUM EXTRUSION DIE REPAIRMAN
Kawneer Company of Harrisonburg, Virginia, has an opening for an experienced die repairman. This experience must be in aluminum extrusion. We offer an outstanding benefit program and a starting salary commensurate with experience and ability. We are located in the beautiful Shenandoah Valley of Virginia. Write, giving experience and salary requirements.
KAWNEER-AMAX
P. O. Box 403
Harrisonburg, Virginia 22801
An Equal Opportunity Employer (41-47)

Vyr. skaučių ir skautų suvažiavimo Clevelande dalyviai.

J. Carlos nuotrauka

Vyr. skaučių ir skautų sąskrydis

Memoial Day savaitgalio dienomis Clevelando vyr. skautės ir sk. vyčiai atliko didelį darbą: gražiai, planingai ir sekmingai pravedė JAV ir Kanados vyr. skaučių ir skautų vyčių sąskrydį. Jų sumanytas, suplanuotas ir prarastas sąskrydis paliko neišdildomą įspūdį kaip patiemis sąskrydžio dalyviams (50 vyr. skaučių ir 30 sk. vyčių), taip ir prašalajūiui žiūrovui. YMCA stovyklavietė (River Rd. 174 kelias) visais požiūriais tiko sąskrydžio programai. Oras pasitaikė labai puikus. Tat ir visų nuotaika buvo pakili ir linksma. Programa -- pašnekesiai, užsiėmimai ir žaidimai taip darniai buvo supinti, kad niekam neatėjo noras nuo jų nutolti ir buobodžiauti... Labai pavykusi laužo programa, įspūdingos buvo šeštadienio nakties Šv. Mišios stovyklos koplyčioje (po atviru dangumi tarp didžiulių medžių, tarytum senosios Lietuvos romuvoj...) Sekmadienio rytą sąskrydžio dalyviai turėjo progą pamatyti rašytoją ir režisierę B. Pukelevičiūtę, kuri jautriai, artistiskai perduotais savo kūrybos pavyzdžiais sužavėjo klausytojus.

Iš svarbesnių diskutuotų pašnekesių -- temų tekstų paminėti detroitieško Alg. Zapparacko prarastą pašnekesį apie skautų pareigas visuomeniniam gyvenime. Tema "Ne sau žmogus" kalbėjo G. Sužiedienė ir kun. Staškevičius iš Toronto. Buvo bandyta gvildinti temą "Daugiau sielos" (kalbėtojai: N. Kersnauskaitė, A. Miškinienė, P. Šenbergienė, Pr. Karalius, D. Kavaliūnaitė ir A. Čiuberkis) Čia buvo iškelti aukštesnieji žmogaus gyvenimo tikslai (motyvai), jo santykiai su Kūrėju, su tauta ir su žmogumi. Su visu rimtumu paminėta ir Romo Kalantos didvyriška auka, o taip pat ir už laisvę kovojantieji pavergtosios Lietuvos jaunuoliai.

Skautų vyčių sk. vedėjas s. Povilaitis ir vyr. skaučių sk. vedėja Bačkaitienė turėjo ilgokus savo šakų posėdžius, kuriuose išsamiai aptartos ateities darbo gairės. Labai sklandžiai Clevelando jaunieji vadovai pravedė skautoramą. Čia sąskrydžio dalyviai turėjo atlikti visą eilę užduočių netik iš skautavimo, bet ir iš liuanistinių dalykų.

Firmadienio rytą turiną pašnekesį "Kurkime, dirbkime, gyvenkime" pravedė s. A. Balašaitienė.

S. Kijauskienė su talkininkėmis įrengė turtingą skautiškų dirbinių parodėlę.

Sąskrydžio komendantas pschn. sk. vytis Kastytis Giedraitis visose situacijose išlaikė savo rimtį ir orumą. Jo talkininkai ir talkininkės (D. Kavaliūnaitė, J. Petrailytė, V. Gaizutytė, A. Čiuberkis, E. Giedraitytė, R. Švarcas ir daug kitų) atliko jiems pavestas pareigas su pasigėrėtinu atsidėjimu ir nuovargio nebojančiu darbštumu.

Sąskrydį baigiant visi clevelandiškiečiai buvo apdovanoti už gerai atliktą darbą. Gavo dovanų ir keli vyresnieji vadovai, kurie savo organizacinio darbo patirtimi ir patarimais buvo naudingi planuojant ir pravedant sąskrydžio programą. Čia tenka paminėti Clevelando skaučių tuntininkę s. N. Kersnauskaitę, vyr. skaučių draugininkę Ald. Miškinienę, Clevelando skautininkų ramovės seniūną v. sktn. Pr. Karalių ir kitus.

Sąskrydį savo atsilankymu pagerbė Skaučių Serijos Vyr. Skautininkė L. Milukienė.

S. St. Radzevičiūtė paskyrė vertingas premijas už geriausius sąskrydžio dalyvių rašinius apie Simą Kudirką. Konkursas pratęstas, duodant progos jame dalyvauti didesniai skaičiui dalyvių.
Sktn. Vl. Bacevičius, pats gulėdamas ligoninėje po jį ištikusios širdies atakos, irgi nepamiršo sąskrydžio. Jis atsiuntė dovanų ir prašė prarasti mandagiausio skauto ir mandagios skautės konkursą. Sesės išrinko sk. vyti Ričardą Staškų, o brolią -- ps. Dalią Kavaliūnaitę -- abu clevelandiškiečius. (tb)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

PARDUODAMI 3 NAMAI

Prie E. 185 St., netoli naujų Lietuvių Namų. 200 pėdų pločio sklypas iš gatvės, pačiame lietuvių apgyventame centre, prekybinėje zonoje, parduoda individualiai savininkai. Suinteresuotus prašome skambinti vakarais nuo 4 iki 8 val. tel. 486-6540. (41-46)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 17 D. 7 v.v. Onos Mikulskienės Kanklių Studijos mokinių metinis rečitalis Čiurlionio Ansamblio namuose.

BIRŽELIO 18 D. LVS Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė prie ežero.

BIRŽELIO 25 D. 2 val. p.p. Clevelando šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė O.K. Pautienų sodyboje.

LIEPOS 16 D. Grandinėle išleistuvės Europon.

SPALIO 1 D. 4 val. LRK Moterų S-gos 36 kuopos metinė vakarinė naujosios parapijos kafiterijoje.

SPALIO 14 D. Chicagos Lietuvių Operos iškiliųjų solistų (D. Stankaitytės, A. Stempužienės, S. Baro ir kt.) koncertas, Rengia LB Ohio apygarda.

SPALIO 22 d. Birutininkų parengimas.

LAPKRIČIO 4 D. LVS Ramovė ir Lietuvių Bendruomenė rengia Kariuomenės šventės minėjimą - koncertą.

LAPKRIČIO 18 D. Lietuvių Diena, Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų -- investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

JOURNEYMAN PRINTING PRESSMAN

ON WINKLER & HARRIS PRINTING PRESSES. EXCELLENT OPPORTUNITY. STEADY WORK & FRINGE BENEFITS.

CALL BOB HARTMAN OR APPLY
BOISE CASCADE CORP. ENVELOPE DIVISION
2065 W. FORT ST. DETROIT, MICH. 259-1700

An equal opportunity employer

WANTED JOURNEYMAN

MACHINE TOOL MECHANIC

FOR UNUSUAL OPPORTUNITY CALL MR. DAMITIO (313) 759-2200

WANTED EXPERIENCED

TOOL GRINDER HAND

STEADY WORK, APPLY IN PERSON

2565 JOHN B ST. WARREN, MICH.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALOKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior -- (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East-185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TAUTINĖS SROVĖS VEIKEJU SUSIPAZINIMO POBUVIS

Šių metų birželio mėn. pabaigoje ir liepos mėn. pradžioje Chicagoje įvyks eilė reikšmingų mums lietuviams rengimų -- IV Tautinių šokių šventė ir laisvojo pasaulio Jaunimo Kongresas. Į tuos rengimus suvažiuos daug lietuviško jaunimo ir svečių iš tolimųjų lietuviškų kolonijų.

Lietuvių Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga jungiasi į šio sąskrydžio pasisėkimą ir ragina savo narius bei kitus tautiečius gausiai dalyvauti.

Atvyks į Chicago tuo metu nemažas skaičius LST Korp! Neo-Lithuania ir ALTS-gos narių ir artimų rėmėjų. Vieni iš jų dalyvaus programų išpildyme, kiti bus žiūrovai ir svečiai.

Tačiau ir vieni ir kiti jungsis į bendrą pasitenkinimą ir džiaugsmą, kad mes lietuviai parodome vieningumą ir esame lydimi tų pačių troškimų užtikrinti tremtyje lietuviybės išsilaikymą ir neatlaidžiai siekti ir kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo.

L. St. Tautininkų Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Valdybos, talkininkaujant tų organizacijų Chicagos padalinių valdyboms, š.m. liepos 1 d., šeštadienį, rengia susipažinimo pobūdį ir kviečia savo narius ir rėmėjus, o ypačingai iš kitur atvažiuojusius, atvykti į Lietuvių Tautinius Namus, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, ir būti šių organizacijų svečiais.

Tam tikslui Lietuvių Tautiniai Namai bus atidaryti nuo 5 v. p.p. iki vėlybos nakties -- taip, kad svečiai nebus suvaržyti su laiku čia dalyvauti ir pabendrauti su kitų miestų bendraminčiais, smagiai praleisti laiką, o kas norės ir pasižinti.

Kviečia ir iki pasimatymo sako

Lietuvių Studentų Tautininkų
Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Amerikos Lieuvių Tautinės
S-gos Valdyba

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PROGRAMA

- I. PARODOS — birželio 24 — liepos 4 d.d. Jaunimo Centre, Chicagoje.
- II. ATIDARYMAS — birželio 30 — liepos 4 d.d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo Centre, Chicagoje.
- III. STUDIJŲ DIENOS — liepos 4-9 d.d. Kent Valstybiniame Universitete, Ohio.
- IV. STOVYKLA — liepos 9-15 d.d. Romuvoje, Kanadoje.
- V. UŽDARYMAS — liepos 15-16 d.d. Toronte, Kanadoje.

Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudoje.

II PLJK KOMITETAS

RAŠYTOJĄ - ŽURNALISTĄ

VYTAUTĄ ALANTĄ

NULINGAVUSI 70 METŲ LIETUVIŠKO
ŽODŽIO KŪRYBOS - PLATINIMO
KELIU

SVEIKINU

JONAS ŽVIRBLIS
KUNIGAS - DĖDĖ

Community Center salėje, Park Ave. Privažiuojamas puikus. Automobilių pastatymui vietos daug.

Tad iki malonaus pasimatymo per Jonines St. Catharinę! (k)

• KAZYS ŠKIRPA prašė visuomenės finansinių paremti išleisti jo knygą -- atsiminimus apie Lietuvos diplomatinio posto Berlyne veiklą. Rankraštis jau paruoštas spausdinimui, bet dar trūksta pinigų išleidimui. Kazys Škirpa, 2043 36th St., SE. Washington, D.C., 20020. Telefonas: (202) 582-6041.

• BALZEKO MUZIEJUS šį šeštadienį birželio 17 d. 6:30 v.v. South Shore klube, 7059 So. Shore Dr., Chicagoje rengia Lietuvai nusipelnusių asmenų, sulaukusių 75 metų amžiaus ir daugiau, pagerbimą.

• JOLITA KRIAUCĖ-LIŪNAITĖ, Dariaus - Girėno lituanistinės mokyklos tautinių šokių mokytoja, "Grandies" grupės šokėja, IV-toje tautinių šokių šventėje bus pranešėja vaikų šokiams.

• DAIL. JUOZAS BAGDONAS ruošiasi savo kūrybinių parodai, kuri įvyks š.m. rudenį minint jo 60 metų amžiaus sukaktį ir 40 kūrybinių metų.

• TAUTINIŲ ŠOKIŲ šventės užsienio šokėjų pasirodyme ir talentų vakare, kuris įvyks liepos mėn. 1 d. 8 val. vak. Marijos Aukštesniosios mokyklos Auditorijoje, Kanadą reprezentuos pirmą kartą Chicagoje pasirodantis studenčių kvartetas "Rasa" iš London, Ontario ir muz. Z. Lapino vadovaujamas tautinių instrumentų ansamblis "Gintaras" iš Montrelio.

• A. L. TAUTINĖS sąjungos I Skyriaus metinis narių susirinkimas bus birželio 16 d. 7:30 v. vak. buv. Diržienės restorano salėje 94-25 Jamaica Ave., Woodhaven.

Visi nariai prašomi dalyvauti.

SOVIETŲ MENĄ SUTINKANT

Ryšium su Chicagoje rengiama sovietinio meno paroda, komunistų pavergtų tautų komitetas organizuoja protesto demonstraciją šukiais ir vaizdais.

Demonstracijos vyks visą parodos laiką. Lietuviams demonstruoti skirtos dienos: birželio 15 d. nuo 6 v.v. iki 7 v.v. birželio 17 d. nuo 9 v. ryto iki 5 v. p.p. ir birželio 18 d. nuo 11 v. ryto iki 5 v. p.p. Demonstracijos vieta Field Museum of Natural History. Dėl smulkmenų informuotis ALT biure tel. 778-6900.

• DIRVOS NOVELĖS 1972 m. konkursui gauta Atsarginio novelė "Išvežimas".

• OMAHOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ, kuriai vadovauja Laima Antanėlienė ir Gražina Raškevičienė, suprasdama šokių šventės sunkią finansinę padėtį, atsisakė kelion pinigų į IV-tąją Tautinių šokių šventę Chicagoje.

JONINIŲ VAKARAS

Jau eilė metų St. Catharines mieste ruošiamos Joninės su labai kruopščiai ir gražiai paruošta programa. Dažniausiai programos išpildo pagarsėję meniniai vienetai. Šiemet tokių netikėtumų mums suteikė Montrealis. Iš ten atvyks meno ansamblis "Gintaras", vdovaujamas žymių menininkų H. ir Z. Lapinų. Šis meno ansamblis daug kur yra pasirodęs: Amerikoje ir Kanadoje ir visur visiems yra palikęs gražių prisiminimų.

Rengėjai ir visi St. Cathariniečiai yra labai dėkingi "Gintarui", kad jis savo atsilankymu praturtina programą ir pačias Jonines padaro iškilmingesnes. Tad turėdami tokią programą skautų rėmėjai tikisi gausios publikos iš arti ir toli, senimo ir jaunimo. Senimas turės puikią progą maloniai popietę praleisti, su sitikti savo senų pažįstamų, o jaunimas tarp visų kitų jaunatviškų linksmybių, paieškoti ir paparčio žiedo... Tad visi tą dieną vyksime į St. Catharines. Tas grandiozinis rengimas įvyks birželio 24 d. šeštadienį, 6 val. po pietų Merritton

thariniečiai yra labai dėkingi "Gintarui", kad jis savo atsilankymu praturtina programą ir pačias Jonines padaro iškilmingesnes. Tad turėdami tokią programą skautų rėmėjai tikisi gausios publikos iš arti ir toli, senimo ir jaunimo. Senimas turės puikią progą maloniai popietę praleisti, su sitikti savo senų pažįstamų, o jaunimas tarp visų kitų jaunatviškų linksmybių, paieškoti ir paparčio žiedo... Tad visi tą dieną vyksime į St. Catharines. Tas grandiozinis rengimas įvyks birželio 24 d. šeštadienį, 6 val. po pietų Merritton

KVIEČIAME PRALEISTI SAVO ATOSTOGAS PIETINĖS NEW JERSEY ATLANTO PAKRAŠČIO GRAŽIAME KURORTE

OCEAN CITY

MŪSŲ VASARNAMYJE, KAMBARIAI SU TEKANČIAIS VANDENIMIS KAINUOJA TARP 45 DOL. ir 60 DOL. SAVAITEI DVIEMS ASMENIMS. ŠEIMYNIŠKA NUOTAIKA, ŠVARUS IR RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS, ATIDARI NUO GEGUŽĖS PABAIGOS IKI RUGSĖJO PABAIGOS

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave., Ocean City,
New Jersey 08226
Telefonai: 399-9871, Privatus 399-1221
Area Code 609

VASARVIETĖ "DAINA"

CAPE CODE, PRIE JŪROS
"OLD SILVER BEACH"

W. FALMOUTH, MASS. — Išnuomuojami gražiai ir patogiai įrengti kambariai. Jūros vanduo šiltas ir "beačiai" švarūs ir gražūs. Maistas šviežias ir gerai pagamintas. Žuvininkams taip pat patogumai. Nauja motorinė valtis, ošiantis miškas. Kaina prieinama. Dėl užsakymų ir sąlygų skubiai kreiptis:

sav. A. Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.
SQUANTUM, MASS., 02171
Tel. (617) 471-4293

MIELIEMS DR. HENRIKUI IR TAMARAI BRAZAIČIAMS IR JŲ ŠEIMAI, JŲ BRANGIAI DUKRAI SESERIAI IR ANŪKEI,

GRAŽINAI BRAZAITYTEI

TRAGIŠKAI ŽUVUS, REIŠKIAME GILIĄ UŽUOJAUTĄ

ROMA, DANIELIUS, DAINIUS,
GINTARAS DEGESIAI IR M.
RUDAITIENĖ

Grožio salonas, kuris tikrai jus padaro gražesnę

Andre Duval
ILGALAIKES BLAKSTIENOS

Būk miela, graži ir viliojanti

Naujausia grožio sensacija. Ilgos blakstienos nenuimamos nakčiai ar kitu laiku, paliekant "tuščio veido" išraišką. Niekas net negali žinoti, kad tai nėra jūsų.

Individualiai pritaikyta prie kiekvienos jūsų blakstienos. Per 30 minučių pasidaro dalis jūsų. Su retkartiniu papildymu, tai visam laikui.

Pagrindinis pritaikymas \$15.00.

Papildymas 25 c. už blakstieną

Labiausiai puošiantis ir patenkinantis grožio pritaikymas kada yra buvęs! Malonumas, kuriuo jūs pastoviai džiaugsitės. Pilnas pasikeitimas jūsų gyvenime.

Patirkite tą nuostabų moters malonų jausmą, kada ji žino, kad ji yra patraukli ir žavinga. Skambinkite mums dėl papildomų informacijų ar užsisakymui.

ILGALAIKIS PLAUKŲ SUDĖJIMAS

Pagrindas tikrai puošiančio sušukavimui

Kiekvienas \$15 įsk. kirpimą, sudėjimą iš išplovimą ir mūsų didžiulio sudėjimą pasirinkimo. \$5.95

Mes pritaikome net žiliems, sausams ir su problemomis plaukams, gražiausius sudėjimus. Naudojamas LOREAL, HELENE CURTIS, ZOTOS, HIBNER -- plius mūsų 30 metų patyrimas, geriausia garantija. Skambinkite inform., kad galėtumėte atrodyti gražiausiai.

HELEN CURTIS
NO-SET PERMANENT
NEI SUKTUKŲ, NEI ŠIAUSIMO, NEI SPILKŲČIŲ DAUGIAU!
Atšviežinimas tik su drėgnu šuku brokš. \$10 telėjimu.

ZYMAS \$20 VITA CREAME

Ilgalaikis sudėjimas \$7.95

KIRPIMAS 1.95. DAZYMAS IR SUDEJIMAS 5.95. PERUKO SUTVARKYMAS \$3.00. SPEC. KIRPIMAS. SVIESINIMAS -- PAZILINIMAS. ISTIESIMAS.

Antakių išlenkimas ir dažymas. Vaško metodu gyvplaukių pašalinimas.

ROUX Penkt. šešt. COLOR prieš šv. PERPLO- 50 c. VIMAS daugiau

Shampoo & Set

Visi sezono gražiausi stiliai, kombinuoti arba paprasti ir be rūpescio. Mūsų talentinga stilistė padaro tai be priekaištų. Reg. \$3.50 iki \$5 daugumoj salionų

- 406 Euclid Ave. 2nd fl. 781-3161
- Southgate, 5399 Warrensville, 663-6346
- Oposite Eastgate, 449-3435
- Severance Center, 382-2600, 382-2569
- Shoregate, 944-6700, Lake Shore Blvd.
- Mentor, 255-9115, Next to Zayre's

- W. • Oposite Southland, 845-3400
- E. • Oposite Westgate, 333-6646
- S. • North Olmsted, 777-8636
- T. • Parmatown, 884-6300
- T. • Elyria Midway Mall, Elyria 324-5742, Lorain 233-8020

PASINAUDOKIT GERIAUSIU UŽ PIGIAUSIA KAINĄ!